

V exercičním domě San Giuseppe ve Valldragone (republika San Marino) se konaly od 25. června do 1. července 1995 exercicie Mariánského kněžského hnutí pod vedením Don Stefana Gobbiho. Letos se jich zúčastnilo 20 biskupů a 280 kněží - odpovědných zástupců národních sekretariátů MKH - opravdu ze všech částí světa: kardinál Echeverria z Equadoru, papežský nunci- us Mons. Monteiro de Castro Ma-

nuel ze San Salvadoru, biskupové z Ameriky i z Evropy, kněží z Japonska, Tchaivanu, Již. Koreje, Pakistánu, Sri Lanky atd., z Afriky a ze států evropských, včetně České a Slovenské republiky.

Kardinál Echeverria navštívil předtím Sv. otce a přinesl jeho požehnání nejen všem účastníkům exercicií, ale celému Mariánskému kněžskému hnutí. Když představil Sv. otci řeholní sestru sekretářku

(Foto: San Giuseppe, Valldragone)

MKH v Equadoru a řekl mu, že nyní (po uvolnění z funkce arcibiskupa pro svůj věk) se bude cele věnovat práci pro Hnutí, řekl Sv. otec: „Lavora, lavora molto per questo Movimento“ (Pracuj, hodně pracuj pro toto Hnutí!). Poselství Panny Marie, které přijal („vnitřní řeč“) Don Gobbi, uveřejňujeme uvnitř čísla.

- jv -

Z MARIÁNSKÝCH SVATÝŇ VYZAŘOVALA SÍLA... (JAN PAVEL II. PŘI GENERÁLNÍ AUDIENCI 5.7.1995)

1. Dnes chci vzdát díky Bohu za návštěvu Slovenska, kterou jsem mohl začít po slavnosti svatých Petra a Pavla a pokračovat v ní v následujících dnech až do 3. července.

Děkuji slovenským biskupům za pozvání a pastorální přípravu této návštěvy. Děkuji také občanským představitelům, prezidentovi Slovenské republiky, ministerskému předsedovi, zástupcům parlamentu a místním představitelům. Mou pouť doprovázela velká srdečnost, která vyvěrá z historické chvíle: vždyť to bylo poprvé, kdy papež navštívil nezávislý slovenský stát.

Slovenský národ má dlouhé dějiny, které sahají až do doby Cyrila a Metoděje a jejich misie ve Velkomoravské říši. Do té doby také sahá zřízení nitran ského biskupství, jednoho z nejstarších stolců celé střední Evropy. Během svých dějin Slováci žili v rámci Velkomoravské říše a pak se stali částí uherského království; a to trvalo až do první světové války. V roce 1918 vznikla Československá republika, v níž Slováci - s výjimkou údobí druhé světové války - utvářeli svou státní existenci až do roku 1993. S hlubokým obdivem je nutno nyní uznat dvě nezávislé republiky, Českou a Slovenskou, že se dokázaly rozdělit mírumilovným způsobem, bez zřetnutí a prolévání krve, na rozdíl od toho, k čemu dochází v bývalé Jugoslávii. Rozdělení mělo svůj základ v mnohých odlišnostech dvou národů, navzdory tomu, že jsou si z mnoha hledisek podobné, zvláště jazykově. Tímto způsobem má slovenský národ svůj stát, který zahrnuje rozlehlou a úrodnou rovinu na jih od Karpat a Tatry.

Návštěva Slovenska mi umožnila lépe poznat tuto zem a její obyvatele, především hlavní střediska národního a náboženského života.

Tak jsem byl první den v Bratislavě, hlavním městě, odkud jsem se odebral na setkání s mladými do Nitry. Druhý den jsem navštívil mariánskou svatyni v Šaštíne, ležící severně od Bratislavy na území západního Slovenska. Nedělní dopoledne 2. července bylo věnováno svatořečení tří Košických mučedníků, kteří byli umučeni na počátku 17. století.

Obřadu svatořečení se účastnili zástupci episkopátu z celé střední Evropy. Odpoledne jsem se odebral do Prešova a ještě též večer do Spiše, odkud jsem navštívil mariánskou svatyni u Levoče.

Spiš, která leží na úpatí Tater, mi poskytla možnost poslední den znovu shlédnout ty hory, kterými jsem v mládí tolikrát putoval. Nakonec jsem přijel do Popradu, odkud jsem odlétal do Říma.

2. Hlavním cílem mé návštěvy Slovenska byla kanonizace tří Košických mučedníků a této události bych rád věnoval zvláštní pozornost. Jsou to: Marek Křiževčanin, Chorvat, kanovník ostřihomské katedrály a dva jezuité: Melichar Grodecký ze Slezska a Štěpán Pongrácz z Uher. K jejich mučednické smrti došlo v téže době dějin Evropy, v níž v městě Olomouci na Moravě byl umučen svatý Jan Sarkander, kterého jsem před nedávnem mohl zapsat do seznamu svatých. Košičtí mučedníci dali svůj život pro věrnost církvi, že totiž neustoupili brutálnímu nátlaku vojenských představitelů, kteří je chtěli přinutit k odpadu od víry. Všichni tři přijali mučednictví v duchu víry a lásky k pronásledovatelům. Hned po smrti se stali předmětem úcty na Slovensku a na počátku našeho století je církev po důkladném kanonickém procesu prohlásila blahoslavenými. Protože nyní dozrál kanonizační proces, mohl jsem je prohlásit svatými během svého pobytu v Košicích za velké účasti místního katolického obyvatelstva.

Toto svatořečení bylo také důležitou ekumenickou záležitostí. To se ukázalo jak při setkání s představiteli protestantských vyznání, tak při návštěvě místa, jež připomíná smrt skupiny kalvinistů, kteří byli odsouzeni v 17. století ve jménu zásady "cuius regio eius religio". Tuto událost připomíná pamětní deska v městě Prešově, před níž jsem se zastavil v modlitbě.

3. Prešov je také místo, kde má své sídlo řeckokatolický biskup. Východní církev, která má své věřící na obou stranách Karpat, vznikla před 350 lety v Užhorodě, na území, které nejprve patřovalo Uhersku a pak Československu a jež je nyní součástí Ukrajiny. Prešovská eparchie je v jistém smyslu částí této církve v její nejzápadnější oblasti, kde jsou soustředěni slovenští řeckokatolíci, i rusínští za Karpatami. Jestliže celá katolická církev byla za komunistického režimu v Československu pronásledována, pak zvláště tvrdě komunistická vláda postihovala slovenské řeckokatolíky prešovské eparchie.

4. Nesmí se zapomínat, že celá slovenská církev, která se nacházela v rámci tehdejší komunistické Československé republiky, prošla trýznivými pronásledováními. Téměř všichni biskupové byli zbaveni možnosti vykonávat svou pastýřskou službu. Tolik jich prodělalo dlouholetá věznění. Někteří skončili svůj život jako opravdoví mučedníci - myslím zvláště na biskupa Jana Vojtašáka ze spišské diecéze a na řeckokatolického biskupa z Prešova Jana Gojdiče. Zvláštním svědkem této generace uvězněných biskupů pro víru je kardinál Jan Chrysostom Korec, nynější nitranský biskup.

Slovenská církev se těší svobodě teprve několik let a snad tato skutečnost vysvětluje velkou vitalitu, kterou jsem mohl všude vidět a zakoušet během své návštěvy. Problém pronásledování církve na Slovensku a otázka jejich mučedníků vyžadují důkladnější zpracování, které by mělo být zařazeno do duchovní přípravy na jubileum Druhého tisíciletí.

Ptáme-li se, kde čerpali Slováci sílu v době pronásledování, nacházíme odpověď, že zvláště poutěmi do mariánských svatyní. Během těžkého údobí pro slovenský národ i církev staly se svatyně velkým opěrným bodem pro víru Božího lidu. Z mariánských svatyní, jako Šaštín a Levoča, tato síla vyzářovala na věřící, do rodin, do farností a na celé Slovensko.

5. Jak vysvítá z řečeného, návštěva na Slovensku se zapisuje do rozsáhlých dějin spásy našeho století. A zároveň do dějin slovenského národa a jeho místa v Evropě. Hle, v malé míře a díky posláni církve slovenský národ dosáhl nezávislosti, a jako národ, jehož občané jsou převážně katolíci, vstoupil do velkého společenství národů celého světa a zvláště evropských. Přináší tomuto společenství svou kulturní totožnost, přináší také vůli budovat vlastní a evropské dědictví na základech, které vyvěrají z práv národů, náležitě uznaných a chráněných mezinárodními dohodami, včetně těch, které se vztahují na menšiny.

Apoštolský stolec a papež vyjadřují uznání dědictví nezávislého Slovenska a podtrhují také právo tohoto národa na jeho místo v rodině evropských národů jako plnoprávného člena.

P. Josef Koláček S.J.
Radio Vaticana

*Slovo na neděli
(16. neděle během roku C)*

NEJLEPŠÍ ÚDĚL

Zamyšlení nad úryvkem
Lk 10, 38-42

*Marta ho přijala do svého domu.
Marie si vybrala nejlepší úděl.*

Najdeš-li si dnes čas, abys setrval v Ježíšově společnosti, vezme tě s sebou do Lazarova domu. Pozvali jej a můžeš tam jít s ním i ty, neboť v tomto domě bude setkání jeho nejlepších přátel. Myslíš, že ti někdo nebo něco může nabídnout lepší společnost? Bylo by bláhové nechat si ujít takovou příležitost. Rozhodni se proto rychle, zanechej všeho a pospěš do Betánie.

Ježíš rád přijímá pozvání, aby svou přítomností posvětil rodinné prostředí. Blažený dům, který má dveře otevřené pro tohoto Hosta. Vstupuje ochotně i do nejprostšího příbytku, protože právě proto opustil nádheru nebes, aby se mohl přiblížit i k těm nejprostším a nejchudším. Nehledá pro sebe pohodlí ani nic výjimečného. Nepřichází, aby přijímal, nýbrž aby rozdával. To, co jej nejvíce uhostí a potěší, je upřímná radost, ochota a otevřenost lidských srdcí, která jej přijímají pod svou střechu.

Sdílej se sestrami a s Lazarem jejich upřímnou radost z Ježíšova pří-

chodu. Všimni si, že Ježíš je zde více nežli hostem. Do prostředí, kde se lidé tak milují, jako se milují obyvatelé tohoto domu, vstupuje Ježíš jako rodinný příslušník. Kde přebývá láska, tam má Ježíš svůj domov.

To, co se nyní odehraje, znáš možná ze své vlastní zkušenosti. Marta pokládá za svou povinnost uhostit co nejlépe Ježíše i jeho družinu. Snáší to nejlepší, co má, chystá, upravuje, roznáší, chtěla by mít ne dvě, ale desaterý ruce, aby všechny co nejrychleji a co nejlépe obsloužila a osvědčila se jako dobrá hostitelka. Stará se, aby všechno bylo, jak se patří, až jí to naplňuje neklidem.

S jejím ustaraným spěchem zřetelně kontrastuje tichá usebranost, vroucnost a klid, s jakým její sestra Marie usedla k Ježíšovým nohám. Nespouští oči ze svého Přitele a lačně hltá každé jeho slovo, pohled i gesto. V Ježíšově přítomnosti zapomněla na všechny okolní svět. Nechápe, co by mohlo být nyní důležitějšího, než setrvat u Ježíše a naslouchat mu pozorně smysly i srdcem. Dokážeš pochopit a ocenit i takový přístup k nejvzácnějšímu ze všech hostů?

Marty se zmocňuje netrpělivost. Všechno to, co by chtěla udělat, aby pohostila a uctila přítomné, jí připadá daleko nejdůležitější. Zdá se jí nepochopitelné, že druzí tak málo oceňují její iniciativu a vůbec se nesnaží, aby se také zapojili a pomohli jí. Neoprožíváš někdy podobné situace?

Všimni si však, že své sestře nic nevyčítá. Ví dobře, co pro Marii znamená Ježíšova společnost. Jen sám Pán by mohl Marii propustit a vybídnout, aby své sestře pomohla. Marta se proto obrací se svým steskem na Ježíše. Projev nevole, kterou pocítila, adresuje tak nakonec právě svému Hostu. Vidíš názorně, kam až může dojít přehnaná starostlivost. Nemáme se jí poddávat ani pod záminkou, že tím sloužíme našemu Pánu. V množství úkolů se utápíme ne proto, že nám je ukládá Bůh, ale proto, že se sami chceme rychle osvědčit a vyznamenat svými vlastními nápady.

Trápíš-li se pro mnoho věcí, že nevíš, co dřív, zamysli se, zda neopomíjíš to málo, ano to jediné, čeho je skutečně třeba: naslouchat pozorně Ježíši a přijímat jeho vůli. Zeptej se Marie, kde se naučila vybírat to, čeho je skutečně nejpotřebnější. Nečekej však žádný zázračný návod. Její cesta je prostá: je to cesta vděčné a pokorné lásky, která pro Milovaného umí zapomenout i na sebe.

Zdá-li se ti příliš obtížné vystihnout to nejdůležitější, obrať se na nejprvnější ze všech Marií. Ona především si vybrala nejlepší úděl, který jí nebude odňat. Dokázala se stejnou pozorností pečovat o svého Syna i uchovávat jeho slova ve svém srdci. Odevzdej se jí zcela, ona ví, co její Syn nejvíce miluje, a ráda tě to naučí.

Bratr Amadeus

BŮH NÁS MILUJE

Když Bůh mluví prostřednictvím proroků o své lásce, používá především obraz lásky otcovské: Když byl Izrael ještě mládenečkem - říká v Ozeášovi - zamiloval jsem si ho... Sám jsem učil Efraima chodit a držel ho za ruku. Provázky lidskými jsem jej táhl, provazy milování; byl jsem jako ten (před námi je jeden z nejdojemnějších obrazů bible), kdo zdvihá dítě ke své tváři, skláněl jsem se nad ním a krmil jej (Oz 11,1-4). Jsou to obrazy důvěrně známé, jež asi každý už tolikrát v životě rozjímal. Ale nyní, díky tajemné moci, kterou mají symboly, jsou-li použity na označení věcí Božích, tyto obrazy získávají schopnost dát člověku, aby živě pocítil otcovskou lásku Boží. Lid - pokračuje Ozeáš - se zdráhá vrátit se; čím víc Bůh přitahuje lidi k sobě, tím jsou nechápavější a obracejí se k modlám. Co má v této situa-

ci Bůh dělat? Opustit je? Zničit je? Bůh zpravuje proroka o svém vnitřním dramatu, o určitém stavu „slabosti“ a bezmocnosti, v němž se nalézá pro svou vřelou lásku ke stvoření. Bohu „trne srdce“ při pomyšlení, že by jeho lid mohl být zničen: Mé vlastní srdce se proti mně vzepřelo, jsem pohnut hlubokou lítostí... jsem Bůh, a ne člověk (Oz 11,8-9). Člověk by mohl dát průchod žáru svého hněvu a běžně to dělá, ale Bůh ne, protože je „svatý“, je jiný; i když my jsme nevěrní, on zůstává věrný, neboť nemůže zapřít sám sebe (sv. 2 Tm 2,13).

Tutéž řeč nacházíme znovu u Jeremiáše: Což je mi Efraim syn tak drhý, dítě mého potěšení? Kdykoli však o něm mluvím, znovu a znovu si ho připomínám. Proto je mé nitro nad ním zneklidněno. Slituji, slituji se nad ním (Jr 31,20).

V těchto proroctvích se Boží láska vyjadřuje jako otcovská i mateřská zároveň. Otec nabádá a povzbuzuje; otec chce, aby jeho syn rostl a plně vyrostl. Proto bude těžko bezvýhradně chválit svého syna v jeho přítomnosti: Má strach, že by si syn připadal dospělý a nedělal už další pokroky. Naopak, často jej napomíná: Byl by to vůbec syn - je psáno - kdyby ho otec nevychoval? (Žd 12,7) a „koho Pán miluje, toho přísně vychovává.“ (Žd 12,6) Ale nejen to. Otec je také tím, kdo dodává jistotu a ochraňuje. Bůh se v celé bibli představuje člověku jako jeho „skalní štít, pevná tvrz, vysvoboditel“ (Ž 18,2-3). Mateřská láska pak je vlídné přijetí a něha. Je to láska „niterná“, vychází z nehlubšího nitra matčiny bytosti. Ať by syn udělal cokoli hrozného, matčina první reakce při jeho návratu je vždy otevřená náruč a přijetí: Je to její dítě! Jako by to říkala ostatním téměř s omluvou. Pokud se syn, který utekl z domova, vrací, to

Liturgická čtení v týdnu

Neděle 23. července 16. neděle v mezidobí	- 1. čt.: Gn 18,1-10a Ž: 15(14),2-3a.3b-4.5bc odp.: 1a 2. čt.: Kol 1,24-28 Ev.: Lk 10,38-42
Pondělí 24. července ferie	- 1. čt.: Ex 14,5-18 Ž: Ex 15,1-2.3-4.5-6 odp.: 1a Ev.: Mt 12,38-42
Úterý 25. července svátek sv. Jakuba	- 1. čt.: 2 Kor 4,7-15 Ž: 126(125),1-2ab.2cd-3.4-5.6 odp.: 5 Ev.: Mt 20,20-28
Středa 26. července památka sv. Jáchyma a Anny	- 1. čt.: Ex 16,1-5.9-15 Ž: 77,18-19.23-24.25-26.27-28 odp.: 24b 2. čt.: Mt 13,1-9
Čtvrtek 27. července památka sv. Gorazda	- 1. čt.: Ex 19,1-2.9-11.16-20b Ž: Dan 3,52.53.54.55.56 Ev.: Mt 13,10-17
Pátek 28. července ferie	- 1. čt.: Ex 20,1-17 Ž: 18,8.9.10.11 odp.: Jan 6,69 Ev.: Mt 13,18-23
Sobota 29. července pam. sv. Marty	- 1. čt.: 1 Jan 4,7-16 Ž: 34(33),2-3.4-5.6-7.8-9.10-11 odp.: 9a Ev.: Jan 11,19-27 nebo Lk 10,38-42

Breviář pro laiky

Uvedení	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
do první modlitby dne	23. 7.	24. 7.	25. 7.	26. 7.	27. 7.	28. 7.	29. 7.

Antifona	1136	1150	1673	1754	1722	1213	1768
Žalm	784	783	786	785	783	784	783

Ranní chvály

Hymnus	1136	1151	1438	1440	1723	1213	1769
Antifony	1137	1151	1438	1183	1198	1214	1229
Žalmy	1137	1152	813	1183	1199	1214	1229
Kr. čtení a zpěv	1140	1155	1674	1441	1724	1217	1770
Antifona k Zach. kantiku	706	1155	1439	1441	1442	1218	1443
Prosby	1140	1155	1675	1757	1724	1218	1771
Záv. modlitba	706	1156	1439	1441	1442	1218	1443

Modlitba během dne:

Hymnus	1141	1156	792	1187	1203	1219	1233
Antifony	1142	1157	1172	1188	1204	1219	1234
Žalmy	1142	1157	1172	1188	1204	1219	1234
Krátké čtení	1144	1159	1676	1190	1206	1221	1236
Záv. modlitba	706	1159	1439	1191	1206	1222	1236

Nešpory: SO

Hymnus	1132	1145	1160	1677	1440	1727	1223	807
Antifony	1133	1146	1161	1439	1193	1208	1224	808
Žalmy	1133	1146	1161	1678	1193	1209	1224	808
Kr. čtení a zpěv	1135	1149	1164	1680	1441	1730	1226	810
Ant. ke kant. P. M.	705	706	1164	1439	1442	1443	1227	706
Prosby	1135	1149	1165	1681	1764	1731	1227	811
Záv. modlitba	706	706	1165	1439	1441	1442	1227	707

Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1260	1238
-----------	------	------	------	------	------	------	------	------

☞ matka musí uprosit otce a přesvědčit ho, aby ho znovu přijal a příliš mu nevyčítal. U lidí jsou tyto dva druhy lásky - mužná a mateřská - vždy více či méně jasně odděleny; u Boha jsou spojeny. Proto se Boží láska někdy otevřeně vyjadřuje obrazy lásky mateřské: Cožpak může zapomenout žena na své nemluvně, neslitovat se nad vlastním dítětem? (Iz 49,15). Jako když někoho utěšuje matka, tak vás budu těšit (Iz 66,13). V podobnosti o marnotratném synu spojuje Ježíš v osobě otce rysy Boha, jenž je otcem i matkou zárovně. A dokonce je otec z podobnosti víc matkou než otcem.

Člověk zná ze zkušenosti jiný druh lásky, o níž se říká, že je "silná jako smrt a její žár je žárem ohně" (srv. Pís 8,6) a i k tomuto druhu lásky je Bůh v bibli uchyluje, abychom si dokázali představit jeho vroucí vztah k nám. S tímto cílem jsou vzpomenu ty a využity všechny fráze a životní proměny manželské lásky: Připomínám ti zbožnost tvého mládí, tvou lásku před sňatkem (Jr 2,2); plnost radosti v den svatby: Jako se mladík ženil s pannou... a jako se ženich veselil z nevěsty, tak se tvůj Bůh bude veselit z tebe (Iz 62,5); drama rozchodu: Vedte spor proti své matce, vedte spor, vždyť ona není mou ženou a já nejsem jejím mužem... umožím ji zízni (Oz 2,4 a násl.). A nakonec obnovení starého pouta v plnosti naděje: Proto ji přemluví, uvedu ji na poušť, budu jí promlouvat k srdci (Oz 2,16); Na maličký okamžik jsem tě opustil, avšak shromáždím tě v převelikém sliťování (Iz 54,7).

Láska manželská je ve své podstatě láskou touhy. A proto, je-li pravda, že člověk touží po Bohu, a touha po Bohu je dokonce to "nejhlubší, nejpodstatnější a nejvyšší, co v lidské bytosti je", pak je tajemnou pravdou, že i naopak Bůh touží po člověku! Charakteristickým rysem manželské lásky je žárlivost a skutečně bible často dosvědčuje, že Bůh je „Bohem žárlivým“ (srov. Ex 20,5; Dt 4,24; Ez 8,3-5). Žárlivost u člověka prozrazuje slabost; žárlivý muž nebo žena se bojí o sebe, mají strach, aby jim někdo jiný, „silnější“, neodloučil srdce milované osoby. Bůh se nebojí o sebe, nýbrž o své stvoření; ne ze své slabosti, nýbrž pro slabost svého stvoření. Ví, že vrhne-li se do náručí modlám, propadne lži a nicotě.

Boží láska je nezištnost sama: miluje ne proto, aby byl doplněn, ale aby doplnil, ne proto, aby se uskutečnil, ale aby uskutečnil. Miluje, protože „dobro se chce rozdávat“. V tom spočívá jedinečnost a neopakovatelnost Boží lásky. Když Bůh miluje, nehledá svou slávu, nebo lépe: ano, hledá svou slávu, ale tou slávou není nic jiného než nezištná láska k člověku.

R. Cantalamessa
„Život pod vládou Kristovou“

Mariánské oázy

ZAŠOVÁ

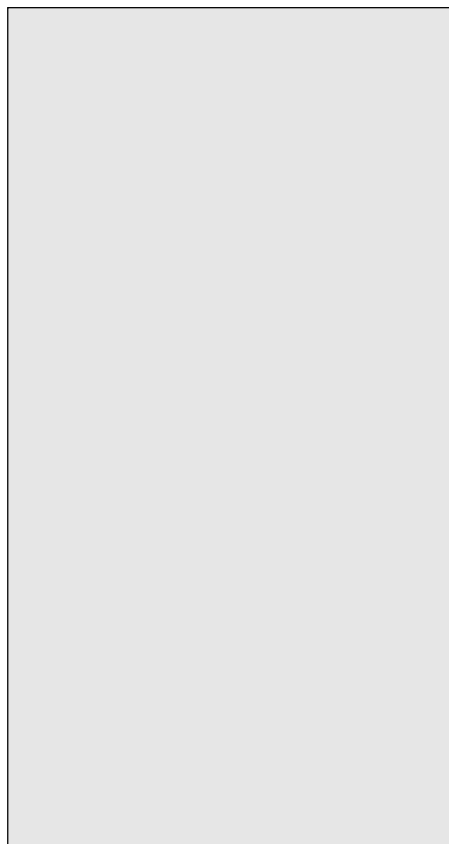
Vesnice Zašová bývá nazývána „Valašským mariánským poutním místem“. Leží mezi Rožnovem a Valašským Meziříčím. Dráhy nás zavedou až do Zašové. Od vlakové zastávky je to k poutnímu kostelu jen několik minut.

Prastará pověst vypráví, že na přímluvu Panny Marie a za jejího přispění dostal se z hlubokých valašských lesů rytíř, který po bojích s Tatarsy r. 1241 zabloudil a nemohl se z lesů dostat ven.

Jiná pověst tvrdí, že v lesích zabloudil a na přímluvu Panny Marie se z nich dostal katolický rytíř na počátku třicetileté války. Ocitl se ve vesnici Zašové, kde z vděčnosti k Matce Boží vybudoval dřevěnou prostrannou kapli, do které zavěsil obraz (120 x 95 cm). Panna Maria na pravici drží Dítě Ježíše a levou rukou podává klečícímu rytíři šňůru se střapcem, aby ho vyvedla z nekonečných valašských lesů. U rytíře je znak rodiny Korniců (maminka sv. Jana Sarkandra byla rozená Kornicová). Při hlavě Mariině se vznášejí dva andělé, drží stuhu s napisem: „*Sub tuum praesidium confugimus Sancta Dei Genitrix*“ (česky: „Pod ochranu Tvou se utíkáme, svatá Boží Rodičko).

Do dřevěné kaple začali přicházet lidé ze Zašové a pak i z okolí, prosili Neposkvrněnou, aby i je vyvedla z překerních situací, ve kterých se ocitli. Poutě nabyly takových rozměrů, že kaple nedostačovala do svého nitra pojmut všechny poutníky.

Karel Jindřich ze Zerotína, do jehož panství Zašová patřila, se dal proto roku 1714 do stavby zděného kostela. Když během stavby Karel Jindřich zemřel, pokračoval v díle jeho syn František Ludvík. Svatyně byla dostavěna r. 1725 a stojí dodnes.

Mariánský obraz byl ze staré dřevěné kaple do nového kostela velmi slavnostně přenesen 15. července 1725.

Zašová i po zbudování poutního chrámu zůstala přifařena dále do Rožnova. Poněvadž město Rožnov takových přifařených obcí mělo mnoho, v Zašové se sloužila mše svatá jen každou pátou neděli v roce. Proto se často stávalo, že poutníci v Zašové ani na nedělní mši svaté nebyli. Tento nedostatek se snažili odstranit dva rodní bratři Vranečkovi, Václav – řeholník a Bartoloměj – zašovský rektor. Oba 18 let pracovali na realizaci myšlenky, aby do Zašové přišli

řeholníci, kteří by se mohli nerušeně věnovat poutníkům každou neděli, ba i ve všechny všední dny. Jejich úsilí bylo korunováno zdarem. Do Zašové přišli řeholníci zvaní Trinitáři, a to právě v roce posvěcení nového zašovského kostela roku 1725. V letech 1725–1728 si poutní svatyni zbudovali svůj klášter. Trinitáři pracovali velmi horlivě na zvelebení mariánského kultu a poutí. Než jejich činnost trvala jen 58 let. Mrazivá ruka císaře Josefa II. sáhla také na zašovské poutě. R. 1783 byli řeholníci vyhnáni a jejich zrušený klášter se stal „státním“ majetkem. Štěstím bylo, že v Zašové byla zřízena řádná duchovní správa. Zašová se stala farností se světským farářem a jedním kaplanem. Z bývalého kláštera se menší část stala farní budovou, větší část v dalších letech často měnila svého majitele. Světští kněží vedli si však velmi horlivě, a když po smrti císaře Josefa II. byly poutě zase dovoleny, poutní ruch v Zašové nabyl netušených rozměrů.

Zašovský mariánský poutní kostel je barokní stavba 35 m dlouhá, 17 m široká a 16 m vysoká. Na hlavním oltáři je v nádherném barokním rámu z r. 1726 umístěn obraz zašovské Panny Marie.

Čtvrt hodiny chůze na sever je pěkné a tiché místo zvané Stračka, s lurdskou jeskyní a křížem, z jehož podstavce vytéká voda. Stračku vyhledávají poutníci, kteří zde po vykonané pouti rádi odpočívají.

|
|

Zašová má své zvláštní poutní písně, které se jen zde zpívají. Slokou jedné z nich ukončíme naše dnešní pojednání:

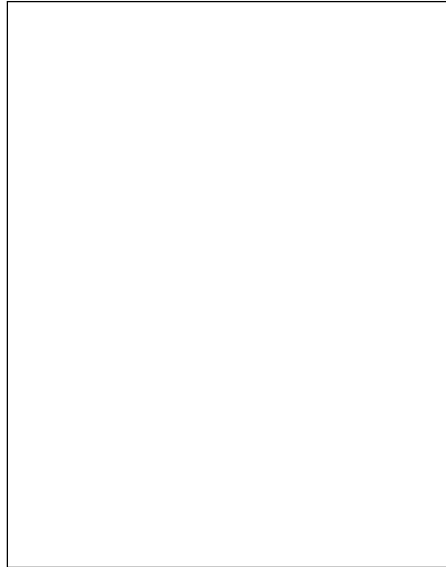
*„A když nám života jednou,
ke konci schýlí se den,
smrt pokyne tvář lednou,
že již skončil žití sen.
Ó svatá zašovská Máti,
ve chvíli té ochraň nás,
bychom jednou oslaveni
zřeli svatou Tvoji tvář.“*

Báseň M. Zátopkové do hudebního roucha oděl ředitel zašovského hudebního kůru Borovička. Tiskem vyšla r. 1932. Podkladem pro její zpracování byla stará mariánská píseň z roku 1836.

P. Oldřich
foto archiv autora

Kdo ví, kolikrát nás Panna Maria v poselstvích vyzývala k modlitbě. Neúnavně opakuje stejnou výzvu. Vyvolává to otázku: Proč nás tolik volá k modlitbě? Někdo řekne, že to vše již řekla, že to její opakování je spíše pramenem sváru, stejně jako doba trvání její přítomnosti. Proč tak dlouho, proč vše tak jednoduše? Zatím je jedno jisté: Panna Maria nezapomíná, co řekla; když se tedy opakuje, musíme si klást jinou otázku: jestli jsme my přijali modlitbu, modlí-li se jednotlivci, rodiny, modlitební skupiny a celá církev, jestli si děláme čas pro modlitbu? Když nějaká matka mnohokrát svému dítěti opakuje stejný pokyn, nemusí být chyba na straně matky, ale dítěte. Totéž se může říci i o profesorovi ve škole. Když je potřeba něco mnohokrát opakovat, pak je problém ve studentech. A v tomto pohledu na Mariinu úlohu tušíme odpověď. Ona ví, jak potřebujeme setkání s Bohem. Ona jako Matka má stále zájem o život svých dětí. Cožpak dnes mnozí křesťané, kteří tvrdí, že věří, neupustili od modlitby a duchovně žijí nebo jsou již duchovně mrtví? Což neprožívají mnozí duchovní kóma (bezvědomí) a jen občas otevírají své duchovní oči? To se děje o vánocích, velikonocích nebo při některém svátku či události během roku, přitom se nikdy neví, jestli se ještě někdy znovu probudí. Jiní se zase modlí velmi málo. Zůstali při modlitbách, které se naučili jako děti, a nerostou duchovně. Nemají svůj vlastní modlitební jazyk. Daří se jim poněkud opakovat modlitby, které překroutili tak, že jim už nerozumějí. Třetí se zase modlí dost, ale modlitby jsou pro ně jen modlitbou, která není v souladu s vůlí Boží. Ti se modlí, aby Bůh změnil svou vůli a nesnaží se měnit svou vlastní vůli ani své chování. Když se takto modlí a Bůh neodpoví tak, jak chtěli, přestávají se modlit a zlobí se na Boha. Modlitba je ve své podstatě setkáním s Bohem. Je to setkání s Otcem, který miluje, odpouští, který je milosrdný a laskavý, kterému není milá smrt jeho dítěte, nýbrž přeje si, aby žilo plným životem. Modlitba znamená přátelství se s Otcem, s Ježíšem v Duchu svatém, znamená vnořování duše do lásky Boží, do pokoje, který dává Bůh. Je to cesta, při níž se modlící obnovují a uschopňují pro život důstojný dítěte Božího. Je to doba, kdy se duše naplňuje silou pro boj proti zlu v sobě i kolem sebe. Modlitba je podmínkou duchovního života, jako jídlo a pití jsou podmínkou tělesného života. Nikdo

není proti životu, pokoji, jednotě, lásce, odpouštění, ale mnozí nejsou ochotni přijmout prostředky, kterými se získává ta nová síla, naopak jsou ochotni obvinít Boha, že nedává dost, že jeho láska pokulhává a milosrdenství je nestálé. Jednou se někdo zeptal Matky Terezy, co má dělat, aby se lépe modlil. Ona odpově-

děla krátce a jednoduše: modlete se více. Modlit se více je osobní rozhodnutí a modlit se lépe je milost daná těm, kteří se modlí více. Panna Maria si přála, abychom se modlili srdcem, což znamená modlit se láskou. Mnozí lidé si stěžují, že nemají čas pro modlitbu. Přitom, kdykoli jsme se chtěli takto ospravedlnovat, zapomínali jsme, že čas není tím problémem. Není třeba prodlužovat den, abychom měli čas pro modlitbu, protože klíčem k získání času nejsou hodiny, ale láska. Všichni jsme si ověřili, že máme čas pro toho nebo to, co máme rádi. A nemáme čas pro to nebo toho, koho rádi nemáme. K modlitbě srdcem nejsou potřebné ani hluboké zážitky ani zvláštní extáze ani zvláštní výlevy lásky a pokoje. Je dobré si k tomu vytvořit nějaký koutek v domě, kde bude kříž, svíce, Písmo svaté, růženec, obrázek Panny Marie. Po čas modlitby vypneme rádio, televizi, telefon... to pro začátek stačí. Není třeba se začátku bát. Dobré je též si připomenout všechny úmysly, na něž Panna Maria vyzvala, abychom se modlili. První úmysl, kterým se Medžugorje stalo známé ve světě, je modlitba za mír v srdci každého člověka, v rodině, v církvi a ve světě. V mnohých poselstvích nás Panna Maria vyzvala, abychom se

modlili za rodinu; rodiny ať se modlí, ať se všichni modlíme za papeže, biskupy, kněze a za mladé, protože oni mnoho trpí v dnešním světě. Panna Maria se s Mirjanou Soldo, rozenou Dragevič, podle svědectví samotné vizionářky každého druhého v měsíci modlí za nevěřící. A nevěřící, podle výkladu samotné vizionářky, není ten, který neví, že Bůh existuje, nýbrž ten, který Boha nemiluje. Tak je hranice nevěry posunuta k nám, kteří říkáme, že věříme. Totiž, mnozí křesťané, kteří říkají, že věří, a to přitom znamená jen, že vědí, že Bůh je, nehledají setkání s ním. A každý, kdo nemění svůj život, když slyší slovo Boží a věří více svým výmluvám než Božímu slovu, je bezbožník svého druhu. Když víme, že je třeba se modlit, odpouštět, milovat a neděláme to celým srdcem, zařazujeme se do kategorie nevěřících, těch, kteří nemilují Boha. Se stejným problémem se setkal svatý Jakub, když ve svém listě napsal, že i ďábel ví, že Bůh je, ale k čemu mu je to užitečné? A tak mnozí právě tímto způsobem „věří“ a nikdy se vážně neptají, jaká je vůle Boží s jejich životem. Jít s Marií cestou ráje neznamená přehlížet květy, jmění, práci, dům, peníze, nýbrž najít cestu, na které každá hodnota má svoje pravé místo; to znamená vnitřní svobodu, kterou naplňujeme Boží zákon. A když v poselství slyšíme výzvu, abychom se modlili, potom není třeba, abychom se Panny Marie ptali, proč se tak často opakuje, ale spíše se s vážností ptát sami sebe, jestli jsme již něco učinili? Zjevně není ještě pozdě. Rozhodnout se a vykročit cestou, na níž chceme odložit vše, co nám překáží, abychom byli blízko Bohu, cestu, na níž chceme uskutečnit plnost svého života, to je obsah a smysl poselství, které nám Panna Maria dala. Je to hlas, který je dobré a spasitelné poslouchat. Ať se tak stane.

Glas mira 10/94, cit. z čas. "Zprávy z Medžugorje"

Fuldský arcibiskup Mons. **Johannes Dyba** je známý svým nekompromisním postojem. Jeden spolubratr mu vytkl: „Vy operujete bez narkózy.“

Arcibiskup k tomu podotkl: „Někdy je tomu skutečně tak. Ale já se spíše obávám, že jsme dvacet roků dávali narkózu, místo abychom operovali!“

PRO ZÁCHRANU SVĚTA

Valdragone (Rep. San Marino) 28. června 1995

Duchovní cvičení ve formě večeřadla pro 20 biskupů a 280 kněží Mariánského kněžského hnutí z Evropy, Ameriky, Afriky a Ásie

„V těchto dnech utěšujete a oslavujete mé Neposkvrněné Srdce vy, biskupové a kněží mého Hnutí, kteří jste letos přišli ze všech částí světa v tak velkém počtu jako dosud nikdy, abyste se mnou prožili týden v nepřetržitěm večeřadle, sjednoceni v modlitbě a bratrské lásce.

Spojuji se s vámi v modlitbě. V této vaší době je pro mne modlitba mých kněží nutná *pro záchranu světa*.

Vytvářím mezi vámi větší a hlubší bratrský vztah. Jako maminka vás volám, abyste se setkali, pomáhám vám, abyste se poznali, podněcuji vás, abyste se měli rádi.

Moje Srdce má radost, když vidím, jak rostete ve vzájemné lásce, takže se stáváte stále víc jedním srdcem a jednou duší.

Tak tedy mohu uskutečňovat na každém z vás svůj plán triumfu mého Neposkvrněného Srdce *pro záchranu světa*.

*

Pro záchranu světa z vás vytvořím cenné nástroje božského Milosrdenství.

Vidíte, do jaké propasti bídy a beznaděje upadlo toto lidstvo, které se úplně vzdálilo od Boha.

Teď se už samo nemůže pozvednout, jestliže je nepřivede k záchraně velký milosrdenství: aby milostivý Pán mohl působit prostřednictvím vás, biskupů a kněží, mých synů, které zvláště mateřsky miluji.

Dívejte se mýma mateřským očima na všechny ty bolesti, hříchy, vzpoury a zvrácenosti tohoto lidstva, jež nese tíhu velkého soužení, které právě prožíváte. Ať také z vašich očí kanou slzy bolesti a hlubokého soucitu.

Pomáhejte všem mýma mateřským rukama, aby se vrátili cestou pokání a obrácení: vezměte do své mateřské náruče malíčky, ubohé a slabé; podněcujte ke smíření rozdělené rodiny; těšte ty, co trpí: ať není nikdo vámi opomenut nebo opuštěn.

Chodte nohama vaší nebeské Maminky a hledejte ty, co se nejvíce vzdálili; pomáhajte těm, co jsou vylučováni na okraj a jsou opuštěni; dávejte naději zoufalým a utiskovaným; nalévejte balsám do hlubokých ran zraněných; sbírejte krev, kterou prolily nesčetné oběti nenávisti, bratrovražedného násilí a váleku.

Všechny milujte tlukotem mého Neposkvrněného Srdce a tak se stane nástroji triumfu božského Milosrdenství a triumfu mého mateřského Srdce.

*

Pro záchranu světa chci z vás udělat nové srdce nové Církve, které budete dávat útěchu v těchto dnech, ve kterých prožívá hodinu své agónie a je stále více opuštěna, zrazována, bičována a křížována svými vlastními syny.

Budte v Církvi mou vlastní vroucně zanicenou a věrnou přítomností.

Mým Srdcem milujte svou svatou Matku Církve, která trpí a na svých ramenou nese tak velký a těžký kříž.

Budte silnou oporou papeží, který prožívá hodinu svého obětování. Podporujte své biskupy modlitbou a

učelivostí. Poskytujte všemnou možnou pomoc svým bratřím kněžím, kteří padají, podléhají pod tíží velkých nesází a podlých nástrah mého Odpurce.

Nesudte nikoho. Milujte všechny něžností mého mateřského Srdce a vytvářejte tak nové srdce nové Církve, která se zrodí triumfem mého Neposkvrněného Srdce.

Kdybyste se mnou i vy viděli ten jas svatosti a plnost jednoty Církve po tomto období velkého soužení, jásaliby byste radostí! Proto tedy všechny národy půjdou k Ní, která se zase stane světlem pravdy a milosti, jednoty a svatosti *pro záchranu světa*.

Milovaní synové, v těchto dnech jsem každému z vás dala velké milosti. Opravdu jsem pro vás dostala v hojnosti dary Ducha svatého, který ve vás působil změnu srdce a života. Jak důležitými se staly tyto dny pro vás, to poznáte brzo. Nyní vám dávám milost žít v Srdci Nejsvětější Trojice, kde vaše nebeská Matka trvale přebývá.

Pro záchranu světa buďte všude věrnými správci Ježíšovy milosrdné lásky a nechte se stále vést ode mne, která jsem Matkou Božího Milosrdenství, protože jenom v triumfu božského Milosrdenství se může ve světě uskutečnit triumf mého Neposkvrněného Srdce.

Vyjděte z tohoto večeřadla v radosti a pokoji a neste do všech částí světa útěchu mé mateřské přítomnosti mezi vámi.

Žehnám vám všem i vašim drahým, kteří jsou svěření vaší službě, všem vám žehnám ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.“

KNĚŽSTVÍ OČIMA ŽENY (2)

Výzva k víře

Někteří lidé jsou toho názoru, že to, co kněží nejvíce potřebují, je změna v postoji církve k celibátu. Kdyby se mě někdo dnes někdo zeptal, co kněží nejvíce potřebují, odpovíděla bych: větší a živější víru!

Velice ráda bych vyzvala všechny kněze v jejich povolání k velkorysé víře, k větší naději a lásce.

Touto výzvou ke kněžím vyzývám i laiky, neboť křtem máme všichni účast na kněžství Kristově. Sv. Petr nás nazývá kněžským lidem (1 Pt 2,5-9). My se navzájem potřebujeme - kněží a lid církve. Musíme se vzájemně povzbuzovat k našemu

poslání v církvi - jak v kněžském úřadě, tak v kněžství věřících plynoucím ze křtu.

Podstatné je, aby kněz byl mužem, který věří v Ježíše Krista. Když Ježíš povolal své první učedníky, zavolal je a pozval je, aby šli za ním. Během tří let, které s nimi strávil, přeměnil u nich smýšlení podle světských měřítek na smýšlení podle svých měřítek. Vyzval je, aby mu důvěřovali, že u něho není nemožná žádná věc. Dal jim příležitost, aby rostli ve víře, k níž je vyzýval skrze „nemožné situace“, jako bylo na př. nasycení tisíců pěti chleby a dvěma rybami; když kráčel po vodě nebo když uzdravoval nemocné a vyháněl zlé duchy.

Kněží dnešní doby jsou vystaveni stejným nárokům. Kněz musí věřit. Není povolán k tomu, aby Ježíše hájil nebo omlouval. Byl poslán, aby jej zvěstoval. Říkala jsem často kněžím, že obchodník, který chce prodat své zboží, musí být přesvědčen o jeho ceně, jinak neuspěje. Je to tak i s Radostnou zvěstí. Jestliže jí kněz plně nevěří, nemůže své posluchače přesvědčit.

Jeden můj známý kněz odjel do Jižní Ameriky plný nadšení, by pomáhal chudým. Byl plný entusiasmů. Měl k dispozici materiální prostředky, aby mohl zmírňovat bídu a hlad tamního obyvatelstva. Když přišel do Ameriky, začal budovat nemocnice a školy. Po deseti letech zjistil, že

mnozí z jeho obce odešli do do misijní stanice, kterou zbudovali protestanté.

Jednoho dne si postěžoval jednomu již letitému muži, který bydlel nedaleko a knězi pomáhal. Muž se na něho podíval se slzami v očích a řekl: „Nechci vás, otče, urazit, ale musím vám něco říct: Přinesl jste nám mnoho dobrých věcí. Těžce jste pracoval, ale nepřinesl jste nám Ježíše, a my přece potřebujeme Ježíše.“

Kněz mi řekl: „Musel jsem se stydět. V tom okamžiku jsem poznal, že jsem jim chtěl dát všechno pro jejich tělo, a pak teprve s nimi slavit a kázat. Byl jsme pracujícím knězem a neměl jsem žádný čas. Pro mne bylo nutné dát těmto lidem stravu. Měli hlad. Ale Pán mi ukázal právě skrze tyto lidi, pro které jsem se vydal ze všech svých sil, že potřebují něco více, než jen materiální věci.“

Tehdy povolal Pán tohoto kněze z Jižní Ameriky zpět do jeho vlasti. Zúčastnil se jednoho modlitebního společenství, na kterém mu jedna stará dáma dala ponaučení, které mělo změnit jeho život.

Připomněla, jak Ježíš řekl: „Ne samým chlebem žije člověk, ale každým slovem, které vychází z úst Božích“ (Mt 4,4). Když to kněz uslyšel, uvědomil si poznovu, že jeho posláním bylo budovat Boží království. Materiální věci jsou důležité, ale kněz nemůže zůstat jen sociálním pracovníkem nebo politikem. Nemůže spoléhat jen lidské pomocné zdroje. Zdrojem jeho síly musí být Ježíš Kristus.

Když pominula jeho duchovní slepota, řekl tento kněz: „Sestro, já jsem ztratil svou víru. Doslova jsem zuřil, kdy jsme viděl, jak jsou ti chudáci vykořisťováni. A tak jsem nic jiného neviděl. Ten kněz se vrátil do Jižní Ameriky jako proměněný. Potkal živoucího Ježíše. Začal chápat, že to nejprvnější, co musí dělat, je hlásat evangelium.“

Často pracuji v Latinské Americe a v jiných částech světa. Říkám kněžím, že to nejvznešenější, co mohou dělat, je přinášet Ježíše na oltář.

Ptám se jich: „Věříte opravdu, že skrze svěcení jste dostali moc přinášet živého Boha dolů na zem? Máte stejnou víru, jakou měla Panna Maria?“

Když Maria řekla „Ano!“, řekla ano k tomu, že chce porodit, že dává celé své tělo a celou svou bytost k dispozici, aby Ježíš mohl přijít. Bylo to pro ni těžké, protože se musela vzdát svých vlastních plánů. Musela zemřít tomu, co by jinak mohla dělat, musela Bohu zcela obětovat svou vůli. A pak se stala svědkem, jak Bůh skrze Ježíše uskutečnil svou vůli.

U kněze je to přesně totéž. Když přijímá kněžský úřad, musí část toho, co by sám chtěl dělat, umřít, stejně jako touha přivést sám všechny věci na správnou míru, změnit utiskovatele i utiskované. Kněz musí ve vztahu sám k sobě umřít a nechat Ježíše, aby tyto problémy řešil skrze něho. Musí být připraven, jako Maria, porodit Ježíše. Jen on může nám přinést Ježíše v Eucharistii.

Potřebujeme sociální pracovníky a každou možnou pomoc pro potřebné. Potřebujeme laické misionáře a řádové sestry. Ale nesmíme zapomenout, že více než všechno ostatní potřebujeme Chléb života. Musíme umožnit Pánu, aby k nám přišel. Chudí a utiskovaní musí mít stejnou možnost přijímat Pána jako lidé v blahobytnějších svobodnějších zemích. Odepřít jim to by bylo těžkou urážkou Boha. Je to přece dar, který jim Bůh slíbil a věnoval.

Proto je potřebná víra. Je nutné, aby kněz, který pociťuje svou bezmocnost a chce sám svými silami všechno změnit, byl schopen říct: „On musí růst a já se musím zmenšovat“ (J 3,30). Musí uznat, že sám nezmůže nic, ale jak říká Pavel, ten, který žije ve mně, může udělat nekonečně více, než si mohu představit (Ef 3,20).

Ten kněz se vrátil do Latinské Ameriky jako proměněný člověk s obnovenou vírou. Pochopil pojednou slova, která Ježíš řekl svým apoštolům: „Pro mne není nic nemožného“. Nyní viděl očima víry důležitost svého povolání ke kněžství a pochopil nezbytnost spoléhnout se plně v modlitbě na Boha, že mu dá sílu k naplnění jeho povolání.

Jeho zkušenost mi připomněla jeden citát z přednášky, kterou měl Patrick Augustin Sheehan pro mladé seminaristy na začátku tohoto století. Kanovník Sheehan pocházel z Country Yorku, byl knězem a plod-

ným duchovním spisovatelem. Řekl: „Když vy jako lidé budete sledovat své zájmy a své vlastní cesty, dejte si dobrý pozor, protože budete v pokušení zapomenout a zapřít svaté zásady, kterým jste se naučili. Budete v pokušení domnívat se, že váš svatý úřad není žádné poslání nebo povolání, nýbrž jen zaměstnání a že můžete podle libosti vnášet řeč, obvyčeje a pravidla tohoto světa do svatyně, kde mohou být uznávána a kde také platí pouze a výlučně měřítko Evangelia.“

Každíčký den děkuji Ježíši, že ustanovil kněžství. Když sedím ve své kapli před Nejsvětější svátostí, děkuji mu za všechny muže, kteří následovali jeho volání.

Ještě jednu myšlenku o víře a kněžství. Jak jsem řekla, kněz dostává svou moc od Boha ve svátosti kněžského svěcení, od Svatého Ducha, který k němu promlouvá v modlitbě, a od církve. Jeho moc má svůj zdroj v jednotě s Bohem v modlitbě. Nezávislá je teologickým studiem ani akademickou hodností. Studium je důležité a my potřebujeme teology a studující, ale vědění nemůže nikdy nahradit víru, nikdy nemůže nahradit nezbytnost: být jedno s Bohem v modlitbě, vzdát se zcela sebe sama a spoléhnout se na Boha.

Je to síla Ježíše Krista, která proměňuje a způsobuje obrácení. Dokazuje to zkušenost onoho kněze z Latinské Ameriky a mnoha jiných na celém světě.

Svatý farář Arský je dobrý příklad kněze, který se zcela spoléhal jen na sílu, kterou dává Pán. Janu Vianney málem odepřeli svěcení, protože byl tak ubohým studentem. Ale jakmile byl jednou posvěcen a naplněn silou kněžského úřadu, stal se známý lidem na celé světě pro svou moudrost a duchovní rozhled ve zpovědnici. Lidé z celého světa proudili do Arsu ve Francii, aby se u něho vyzpovídali a poprosili jej o modlitbu.

Kněží by se nikdy neměli cítit méněcenní, protože nemají doktorský titul nebo nějaké studijní absolutorium. Když jednou obdrželi svěcení, obdrželi všechnu svátostnou sílu, kterou pro své poslání v církvi potřebují.

□

SDĚLENÍ BISKUPŮ ČESKÉ REPUBLIKY

Když Svatý otec svatořečil Zdislavu z Lemberka, vyzdvihl tím důležitost rodiny a výchovy dětí. Řekl přítom: „Rodiny v Čechách a na Moravě, vy jste nedocenitelným pokladem tohoto národa.“

V době, kdy sv. Zdislava vychovávala své děti, panovaly ve společnosti jiné poměry než dnes. Největší výchovný vliv na děti měla docela samozřejmě především rodina a prostředí obce.

Na rozdíl od oné doby mají dnes na výchovu dětí vliv i jiné instituce a zařízení - a z nich hlavně škola a televize. Jejich podíl se mnohdy zdá být větší než podíl rodičů.

Vzhledem ke složitosti a náročnosti naší doby stále přibývá oborů, ve kterých děti vzdělává a na život připravuje škola. K nim má být od příštího školního roku na vybraných školách přiřazen okruh učiva nazvaný „Výchova ke zdravému životnímu stylu“. V jeho rámci je plánována také sexuální výchova dětí. V současné době se pro ni hledá nejvhodnější forma.

Rovněž nám, biskupům, leží tato problematika na srdci, protože těsně souvisí s mravností a důstojností člověka.

Proto, po prozkoumání dostupných materiálů, které se k tomuto tématu vztahují, vám předkládáme naše vyjádření:

* Žádný z navrhovaných modelů sexuální výchovy není přijatelný beze zbytku. Některé nabízené modely se však jeví jako zcela nevhodné, dokonce se v jiných státech ani po několikaleté praxi neosvědčily.

* Středem pohlavní výchovy není pouhé zprostředkování informací, ale tím nejpodstatnějším je výchova k mravnímu a odpovědnému chování v oblasti sexu.

* Nadto takto správně pojatá sexuální výchova musí být chápána pouze jako jedna z oblastí výchovy k celkovému mravnímu chování člověka tak, jako je 6. přikázání jedním z deseti.

Proto se obracíme na Vás rodiče s výzvou:

* Uvědomte si s křesťanskou zodpovědností svoji povinnost výchovy dětí a také své výsadní právo na ni. Sami své děti průběžně pravdivě a s ohledem na jejich vyspělost přiměřeně poučujte o vztazích - i tělesných - mezi mužem a ženou. Nepodceňujte ani nebezpečí, která je a jejich důstojnost ohrožují. Použijte při tom křesťanskou literaturu, která je k dispozici, nebo nabídky osvětových a vzdělávacích programů diecézních center pro rodinu.

* Využijte svého práva a dosažitelnými zákonnými prostředky - např. prostřednictvím Rady školy - usilujte ovlivnit i formu sexuální výchovy na škole, kterou vaše dítě navštěvuje.

Společně s vámi budeme toto úsilí všech zodpovědných rodičů a pedagogů provázet svými modlitbami.

K tomu, abyste tuto nelehkou, ale velice důležitou součást vašeho rodičovského poslání splnili, vám na přímou sv. Zdislavy žehnáme.

Vaši biskupové

NEBOJTE SE MLUVIT O BOHU.

Odvahu, nebojte se zvěstovat, že Ježíš je Pán: „V žádném jiném jménu není spása“ (Sk 4,12)

(Jan Pavel II)

Dobrý člověk z dobrého pokladu svého srdce vydává dobré a zlý ze zlého vydává zlé. Jeho ústa mluví to, čím srdce přetéká (Lk 6,45). Tato Ježíšova slova mi tanou na mysli, kdykoliv se setkávám s lidmi, kteří ačkoliv jsou „laiky“, dokáží mluvit o Bohu s neobyčejnou upřímností a přesvědčivostí. Dovolili Bohu, aby jejich srdce naplnil svou přítomností, a tato plnost srdce přetéká ústy. V době nesmyslné inflace slov, z nichž velká část je prázdná a nemá část zlá, je každé dobré slovo o Bohu vzácným darem, a to je pro nás křesťany výzva tím spíše, že z našich úst nemá vycházet nejen špatné slovo, (Ef 4,29), ale ani žádné prázdné tlachání (Ef 5,4). Měli bychom se tedy k hovoru o Bohu spíše navzájem povzbuzovat.

Kdo takové povzbuzení hledal

v slibně nadepsaném úvodníku Perspektiv 6/95, potkal se ovšem právě s opakem. A tak bych rád všem těm, kteří pocítili rozpaky nad skličujícími perspektivami, jaké nám představují Perspektivy, adresoval několik povzbuzujících slov.

Bůh neznámý?

Je tomu opravdu tak, že o Bohu víme tak málo, že bychom o něm raději neměli mluvit? Zaostali jsme za jinými „duchovními školami“, které „znají tento problém lépe než my“ (křesťané), a proto o Bohu prostě nemluví?

To, co skutečně víme o Bohu, to nám o sobě řekl Bůh sám. Zjevil se nám natolik a takovým způsobem, aby každému člověku dostatečně přiblížil sám sebe. *Mnohokrát a mnohými způsoby mluvíval Bůh k otcům ústy proroků; v tomto posledním čase k nám promluvil ve svém Synu (Žid 1,1-2).* Mezi závěrem lidského úsudku, že musí existovat Absolutní bytost, a poznáním, kterého se nám

dostalo Božím Slovem, je nekonečná propast, kterou Bůh sám překlenuje darem víry. *To co jsme přijali od Pána, to se snažíme také odevzdat.*

Víme, že jsme od něho přijali tajemství, a mluvíme o nich jako o tajemstvích. Možná, že je někde někdo, kdo řečí o Bohu něco zakrývá. Ale nikdy bych se neodvážil tvrdit to paušálně, nejméně pak o těch, kteří prostě a upřímně svědčí, že prožili Boží blízkost, že Bůh se stal pro ně vším, a kteří cítí nepřekonatelnou touhu zprostředkovat tuto zkušenost jiným. Mluví o Bohu především proto, že je o to žádá sám Bůh. Ne my jsme si vybrali Boha za svůj „obor“, ale Bůh si volí nás a posílá nás, abychom dále ohlašovali jeho příchod.

Nebezpečí radikalismu?

Vy, bratři a sestry, kteří znáte tuto zkušenost a tuto touhu, kteří jste přijali toto Boží poslání, nebojte se jít a svědčit o Bohu radikálně. Ti, kteří se rozhodli **radikálně pro Ježíše Krista**, nejsou zakladateli sekt

a sektářských tendencí. Sekty vytvářejí ti, kteří se rozhodli **radikálně pro sebe** a pro své myšlenkové konstrukce a kombinace, které jsou a zůstanou lidským výplodem, i když používají biblické citáty.

Ovocem křesťanského radikalismu jsou nikoliv sekty, ale řeholní rodiny, nejsou jím sektářské tendence, ale hnutí, usilující o obnovu a rozkvět víry, horlivosti a zbožnosti a křesťanské lásky.

Ovocem křesťanského radikalismu jsou zástupy světců a světic. Radikalismus patří k samé podstatě evangelia. Není radikálnějšího manifestu, než Horské kázání. Všechny kompromisy a ústupky, které si během doby vypracovali zákoníci a farizeové, Ježíš nekompromisně odmítl: *Slyšeli jste, že bylo řečeno... Já však vám pravím...* (Mt 5, 1; 27; 31; 33; 38; 43). Sám Ježíš pak splnil vůli svého Otce radikálně a beze zbytku.

Hrozba nepochopení?

Když Pán posílal *jiných 72 do míst, kam sám hodlal přijít*, upozornil je výslovně, že je posílá *jako ovce mezi vlky* a že ne všude budou přijati (Lk 10,10). I jemu samému řekli vlastní učedníci, že jeho *řeč je tvrdá, kdo ji má poslouchat!* (J 6,61). Když mluvil Štěpán, Židé *zuřili, skřípali zuby... zacpali si uši všichni do jednoho* (Sk 7,54-58). Pavlovi v Aténách se vysmáli a řekli: „*Poslechneme si tě někdy jindy!*“ (Sk 17,32). Odmítání Božího slova není žádná novinka *postmoderní doby*. Zatímco Mojžíš uzavíral na hoře Sinaj úmluvu s Hospodinem, lid jako celek se klaněl zlatému teleti. Měl se snad Mojžíš podbízet a přizpůsobit této obecné mentalitě? Vy, bratři a sestry, kteří jste se ujali úkolu evangelizace, vy přece víte, že jste poslanými rozsevači, a nikoliv tím, *kdo dává vzrůst* (1 Kor 3, 7). Může být obava, že nebudeme přijati anebo zůstaneme nepochopeni, důvodem k tomu, abychom nemluvili o Bohu? My přece nikdy doopravdy nevíme, co se skutečně stane s naší setbou. To by byl smutný omyl, kdybychom si evangelizaci představovali jako akademickou nebo dokonce politickou diskuzi, při níž se spoléhá na sílu a pádnost argumentů a pragmatické dohadování, nakolik se víra v Boha vyplatí.

Houska v krámu?

Bratři a sestry, pokorní hlasatelé Božího slova, i když vás někdo osoučí s odpudivou sebejistotou a nestydatou samozřejmostí, že Bůh je pro vás jenom předmětem, se kterým kramáříte, nermuťte se. Připomeňte si, co se stalo vašemu Pánu a Mistru: *Má Belzebuba a s pomocí knížete zlých duchů vymítá zlé duchy* (Mk 3,22). *Hle, žrouť a pijan!* (Mt 11,20). Nehlásáte přece své představy a své pojmy. Ježíš sám nám ukázal v mnoha obrazech a podobnostech, jak lze člověku přiblížit to, co můžeme a potřebujeme o Bohu pochopit. Řekl to pro každého srozumitelně a přijatelně daleko před tím, než zástupy myslitelů vybudovaly své „systémy“ a „školy“. Nebo snad i jeho kázání jsou jako houska v krámě? Není tomu spíše tak, že jako s prodejným zbožím nakládají se vším posvátným právě šiřitelé „nového věku a spirituální revoluce“?

Problém pokory?

Bůh není pro nás předmětem vědy, ale víry. Víra je dar, který nelze přijmout bez pokory. To slovo nezni mnohým lichotivě. Bojí se ho, protože nedovedou pochopit, že křesťanská pokora neponižuje, ale právě naopak je cestou a nezbytnou podmínkou skutečné lidské důstojnosti. Svět si zakládá na svém falešném sebevědomí, a proto není schopen přijmout víru. Není divu, že jsou pro něho přitažlivější ty „duchovní školy“, které mu jeho bohorovné sebevědomí nejen nenarušují, ale dokonce mu nabízejí techniky, jak je posilovat. To, čím je lidství zraněno, je právě pýcha; jak jinak se může uzdravit, než pokorou. Ale tento požadavek pokory nemá nic společného s představou, že Bůh má plaisir v tom, když nás drtí a my se plazíme v před ním v prachu.

V čem má Bůh potěšení, to víme od jeho Syna: „*Když byl ještě daleko, spatřil ho jeho otec a hnutí soucitem šel mu naproti, objal ho a políbil* (Lk 15, 20,21).

Co bylo podmínkou? „*Zhřešil jsem proti nebi i vůči tobě*“ (Lk 15, 19). A otec mu vrátil s rouchem a prstenem i všechnu jeho důstojnost. To je způsob, jak pokora „láme charakter“ a otevírá člověka Boží milosti.

Nebojte se!

Smutný obraz církve, která údajně zaspala dobu, má jednu vadu na kráse: tady se mluví o spíše o něčem, co si lidé sami utvořili a v čem si lidé podle svého vládnou. Taková církev bez Krista nechť se umenšuje. Odložte všechnu malomyslnost, bratři a sestry. My nejsme lidský spolek. Jsme tělem Kristovým a on je naší Hlavou. Může se jeho Tělo umenšovat, aby rostlo?

Šavel z Tarsu, vzdělaný, hrdý a sebevědomý farizej si byl nadmíru jist svou pravdou a domníval se, že *tím slouží Bohu*, když pořádá pogromy na Kristovy učedníky. Pak přišel Damašek, velká Boží milost, pokoření a „lámání charakteru“, za jehož ovoce buď Bohu chvála. To, co napsal před takřka dvěma tisíciletími, je stále nadmíru aktuální a povzbudí nás více, než skepse současných myslitelů: *Pamatujte na své představené, kteří vám hlásali Boží slovo. Uvažte, jak oni skončili život, a napodobujte jejich víru. Kristus je stejný včera, dnes i na navěky. Nenechte se svést všelijakými cizími naukami* (Žid 13, 7-9), ať se zaštiťují jakkoliv supersoučasným paradigmatem Made in Orient. Pán nám neřekl: *Jděte a učte se ode všech národů, ale učte všechny národy, křtěte je ve jménu Otce i Syna i Duchu svatého a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal* (Mt 28,18-20). *Jaký je souzvuk Krista s Beljálem? Jaké spojení chrámu Božího s modlami? My jsme přece chrám Boha živého* (2 Kor 6, 15,16).

Máme se obávat, že skončíme v ghettu? „*Neboj se, malé stádce, neboť vašemu Otci se zalíbilo dát vám království* (Lk 12,32), dejte vyniknout radosti z víry ve Vykupitele, podejte důkaz naděje, která vás oživuje, a buďte svědky lásky, která vás v Ježíši Kristu vnitřně obnovila..

Maria, Královno evangelizace, chraň a veď drahocenné dílo dělníků evangelia a dávej křesťanům stále novou radost a nadšení, aby hlásali Ježíše Krista slovem i životem“ (Jan Pavel II: Poselství k Světovému dni misii).

Tak tedy vynášejte z dobrého pokladu svého srdce dobré věci a modlete vroucně se za ty, kteří to ještě nechápou.

Lubomír Štula

Pochválen buď Ježíši!

Medžugorje 1. 7. 1995

V modlitbě a radosti očekáváme příchod Sv. Otce do Medžugorje. Dodnes není ještě určeno žádné datum, ale předběžná zprávená jsou pozitivní. 31. května v Římě Jan Pavel II. řekl anglické skupině: „Modlete se, abych letos mohl jít do Medžugorje.“ 25. června, v den 14. výročí medžugorského zjevení, chorvatský prezident Tudjman se setkal s Chorvaty ze Sydney (Austrálie) a dal jim tuto informaci: „Sv. otec chce jít do Medžugorje!“ (podle Slobodna Dalmatia, 26.6.95). Naše láskyplná a věrná přímluva mu otevře dveře - díky za pomoc!

Jsmo hrdi na amerického pilota Scotta O'Gradyho. Jeho letadlo spadlo v Bosně dne 2. června a on zůstal 6 dní ukryt, sám a bez pomoci, několik metrů od srbských linií. Zachráněn zázrakem prohlásil před celou Amerikou, že měl vidění v souvislosti se zjeveními P. Marie ve vesnici Medžugorje. Řekl: „Děkuji Bohu, Matce Boží a všem, kdo se za mne modlili.“ Před svou nehodou „nevěřil v Medžugorje“, ale potom Panna Maria z něho učinila mocného svědka!

Socha z Medžugorje, která pláče krvavé slzy v Itálii, je konečně vystavena k uctívání věřících, potom co byla nějaký čas pod zámekem. 17. června po triduu modliteb biskup ji intronizoval v kostele v Civitavecchia

a za přítomnosti P. Joza Zovka a 3.000 osob. Biskup prohlásil: „Tato milost nám přichází z Medžugorje.“

Jelikož Civitavecchia je nazývána „branou Říma“, je jasné, že Maria chce takto ukázat, že skrze Medžugorje promlouvá k Církvi a že počítá se svými „medžugorskými dětmi“, aby ji obnovila¹. Ty slzy jsou tiché volání... a srdcervoucí!²

Gospa byla šťastná, že nás tu vidí tolik³ k oslavě 14. výročí zjevení. Z Východu jako ze Západu davy odpověděly na její pozvání, a zázraky nechyběly. Škoda pro ty, kdo od své poutě upustili po zprávách v TV ze strachu; je lepší poslouchat hlas naší Matky, která vede ke spáse, k záchraně, spíše než hlas médií, jejichž cíl je jiný. Ale není příliš pozdě přijít! 25. června Gospa se zjevila Ivance. Zjevení trvalo asi šest minut. Ivanka při jejím příchodu vykřikla údivem. (Ivanka ji vidí jednou za rok, v den výročí - pozn. překl.) Letos žádné slzy, ale velká radost při tomto setkání! „Gospa je šťastná kvůli všem, kdo jsou tu přítomni,“ řekla potom Ivanka. „Prosí, abychom se modlili za rodiny. Rodiny potřebují modlitbu. Satan chce zničit rodiny. Gospa nás zve, abychom byli posly míru. Mluvila se mnou o tajemstvích a všem nám požehnala. Nyní musím čekat celý rok, než ji zase uvidím!“

Vidoucí se úplně vyčerpali, aby vysvětlili poselství poutníkům, dychtivým změnit život. - Silně na mne zapůsobil úpěnlivý tón Mirjany, prosící o přímluvu především za nevěřící:

„Kdybyste mohli jen jednou vidět slzy, které tečou po Gospiných tvářích kvůli nevěřícím, modlili byste se za ně každý den, nemohli byste na ně zapomenout.“⁴ - Když si jeden poutník stěžoval, že se nemůže modlit srdcem, Mirjana zvolala: „Nemohu vám pomoci, protože já se nedovedu modlit bez srdce. Pro mne modlit se je stále modlit se srdcem, nemohu jinak!“ Drahá Gospo, otevři oči našeho srdce pro Tvou nevyřeknou krásu!

Sestra Emanuela

¹ Modleme se, aby jich měla víc a víc i mezi zdejšími farníky...!

² Ve svém kázání 25.6. P. dr. L. Rupčić se zmínil i o tomto fenoménu.

Připomněl výsledek analýzy: „Jde o lidskou, a to mužskou krev.“ A dodal mj., že nás to nemusí mást, naopak: „Každá prolévaná krev je Krev Kristova“...

³ Podle listu „Slobodna Dalmatija“ nás tu bylo 25. června 60.000, podle P. Slavka 40.000. Koncelebrovalo 110 kněží. Pochod za mír byl i letos velkolepý, s deštníky, i se slzami, ale z temných mračen nespada ani kapka. Liják s vichřicí přišel až ve chvíli, kdy se večer měl začínat Růžencem...

⁴ Jak už snad víme, „nevěřícími“ nejsou míněni pouze ti, kdo „v Boha nevěří“, ale všichni, kdo (říkají, že) věří, ale žijí a jednají jinak... Takže aspoň příležitostně jsme v tom všichni...

EVANGELÍCI O JANU SARKANDROVI

Sborník s tímto názvem, vydaný pro knižnici Spolku evangelických kazatelů nakladatelstvím EMAN Heršpice, je v první řadě rekapitulací polemik, které zaznívaly z určitých kruhů českých evangelíků před kanonizací Jana Sarkandra v květnu 1995. Je v něm slyšena i druhá strana: jsou zde přetištěna některá publicistická vyjádření katolíků na světcovu obranu (V. Tkadlčík, F. Schildberger, L. Pachman) a také citovány sarkandrovské práce historické (B. Zlámal, J. Charouz, R. Zuber). Jádro ovšem tvoří dokumenty protestní kampaně proti Sarkandrovu svatořečení (dopisy představitelů Českobratrské církve evangelické a Jednoty bratrské papeži a oломouckému arcibiskupovi) a příspěvky k sarkandrovské tematice z evangelického pohledu, hlavně stostránková studie nejznámějšího protikanonizačního agitátora Jana

Dusa. Četba těchto textů, vyjde-li z názvu publikace, nám prozradí víc o evangelících než o Janu Sarkandrově; informuje ani ne tak o různých aspektech Sarkandrova případu jako spíše o současném smýšlení některých našich protestantů, o tom, jak jsou disponováni pro nynější úkoly vztahů mezi církvemi, tedy pro ekumenismus. Sborník je také dokladem toho, že čeští evangelíci v současné době hledají svou identitu. V podstatě oprávněně cítí, že dnešní unáhlené stírání rozdílů mezi církvemi může jejich tradici okleštit a že v pevně profilované konfesi je větší jistota. Zdůrazňování konfesionálního charakteru církve, které se v poslední době spíše opouštělo, s novou silou zaznívá například v tom, jak se zde obhájí Palackého pojetí českých dějin, výrazně stranící nekatolíkům. Zvláště Jan Dus oživuje blednoucí obraz pokrokového

evangelictví a reakčního katolictví: znovu prohlašuje husitství za vrchol českých dějin a stavovské povstání roku 1618 za obrat, který mohl vést k moderní politické demokracii. Otevřeně předvádí černobílé vidění historie: „Pokud však srovnáváme samotné systémy, musí katolický totalitní systém obdržet znaménko zapomně a evangelický toleranční systém znaménko kladné.“ (s. 120)

Sborník je dále poněkud anachronickým pokusem přimět jiné křesťanské společenství, aby se vzdalo některé své tradice: „Katolíci na Moravě a v Čechách se budou muset rozhodnout - buď pro svatého Jana Sarkandra, nebo pro druhé vatikánium.“ (s. 112) - Takto autoritativně a kategoricky katolíci k evangelíkům už dlouho nemluví. Už dávno nevyčítají jiným církvím tradice, které sami mohou cítit jako nepřijemné: ani Luthera, ☺

☛ který narušil jednotu církve, ani Kalvína, který dával upalovat jinověrce, ani třeba Matěje Pavlíka - Gorazda, který opustil závazky katolického kněžství. Zato autoři sborníku zazlívají katolíkům nejen Sarkandra, ale i Jana Nepomuckého („Nepomuk je jasný kandidát na vyškrtnutí z alba katolických světců“ - s. 85); katolickou nauku o účtě k svatým označují za „chybnou“, ačkoli jsou k ní „čím dál tolerantnější“ (s. 71). Naopak by rádi viděli jako součást katolické tradice protipapežsky angažované teology Hanse Künga a Bernharda Häringa (s. 6 a 177). Ke katolickým věřícím se obrací například těmito slovy: „A tak se vás ptám, zda byste jako věrní a opravdoví římstí katolíci dokázali případně po tisících protestovat proti papežskému rozhodnutí jako ti ve Francii, zda byste po desetitisících podepisovali petice proti nepopulárnímu biskupovi jako ti v Rakousku, zda byste vypovídali poslušnost problematické církevní vrchnosti jako ti ve Švýcarsku, zda byste se veřejně zastávali pronásledovaných kněží a teologů jako ti v Německu? Anebo pojedete poslušně a pokorně do Olomouce?“ (s. 52) - A to vše v době, jejímž heslem je ekumenický dialog. Sborník je bo-

hužel poznamenán nebratrským tónem, který předem znemožňuje vážnou diskusi: mluví se tu o „zaslepené zaujatosti pro falešného světce“ (s. 67); o tom, že naše katolická církev „je tak nekriticky oddaná svému antiliberalnímu papeži“ (s. 51) a že „sarkandrovská úcta je modlářství od základu lživé“ (s. 164). Sarkandr je pouze „falešný mučedník zpovědního tajemství“ (s. 110), protože Lobkovic se mu z politických intrik jistě nezpovídal (s. 150); jeho mlčenlivost při výslechu prý nebyla hrdinstvím, nýbrž jen „pudem sebezáchovy“ (s. 152). Naopak jeho vyšetřovatelé byli agresivní „možná jen proto, že jim svým nepřiznáním mařil proces“ (s. 151), vždyť „vyšetřovatelé nemají rádi vyšetřovance, kteří se nepřiznávají“ (s. 156) a „k vyšetřování útrpným právem patřila jistá míra krutosti“ (s. 164).- Přípouští se sice, že „když už sáhli k tzv. útrpnému právu, měli ho užít zřetelně mírněji“ (s. 160), nicméně „v 16. a v 17. století bylo trestní právo v rukou evangelíků mírnější než v rukou katolíků“ (s. 153) a existoval přece „obrovský rozdíl mezi světskou mučirnou stavovskou, v níž bylo možno jak nepromluvit, tak i přežít, a mučirnou skutečně

„barokní“, tj. katolickou, církevní, inkviziční...“ (s. 155). Sborník evangelíků o Janu Sarkandrovici k nám asi zabloudil z doby agitacních brožurek hnutí „ pryč od Říma“; je to výzva k souboji a výron nenávisti. Ale my katolíci, kterým je to všechno adresováno, bychom neměli na takovou hru přistoupit a pokračovat v ní. Nepouštějme se do polemik, které nikam nevedou, a do handrkování o mrtvé padlé v dávných bojích, jako to dělají polodivoké tichomořské kmeny. Milujme své nepřátele a číňme dobře těm, kdo nás pronásledují, i když to pronásledování má jen podobu brožury se zednářským znamením modrého trojúhelníku na obálce. Činit jim dobře může znamenat třeba modlit se za ně k svatému Janu Sarkandrovici. Ale hlavní úkol je toto: dál usilovat o smíření a opravdový ekumenismus podle vůle Boží a nenechat se k tomu vzít chuť, ani když bude dobrá vůle pouze na jedné straně. Tak budeme syny našeho nebeského Otce; tak splníme Jeho vůli a to je cennější než vnějšková, jen lidskými silami aranžovaná jednota.

Karel Komárek

NÁSLEDOVALI PŘÍKLAD KRISTA (2)

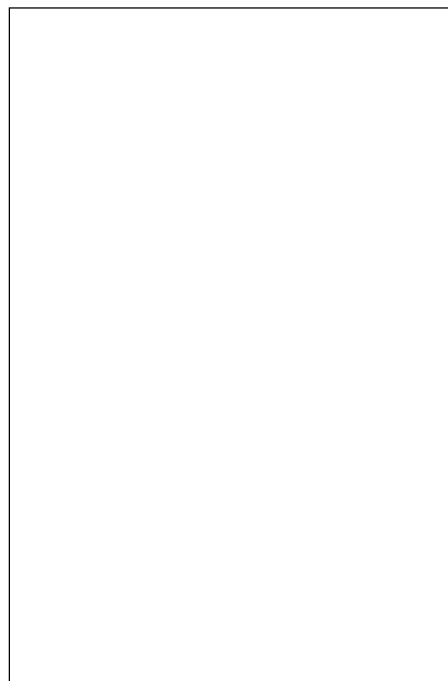
Další postavou v řadě nových svatých, které v neděli 7. května Sv. otec Jan Pavel II. povýšil k účtě oltáře, je MARIA DE SAN JOSÉ ALVARADO CARDOZO.

Prvorozená ze čtyř bratří, matka Maria od sv. Josefa (občanským jménem Laura Alvarado Cardozo), pocházející z Venezuely, se narodila v Choroni, malebné zemi státu Arauca, 25. dubna 1875.

Aby rodina mohla dobře vychovat své děti, odstěhovala se do Maracay, kde Laura začala chodit do školy. Pro svou píli a nadání byla dávana za vzor všem spolužačkám. Ona sama, ve svých vzpomínkách píše: „Dny mého mládí, to byla pro mě šťastná doba“.

Mladá Laura si vroucně přála, aby se mohla zasvětit Bohu v klauzuru některého kláštera. Toto přání nebylo možné uskutečnit, a tak s dovolením svého zpovědníka v 17 letech (v prosinci roku 1892) složila slib panenství. Po celý svůj další život si připomínala tento slib spolu se dnem sv. křtu. V tyto výroční dny konala duchovní obnovu. Od té doby neměla jiné přání, než aby se stala svatou: „Chci být svatá, ale opravdová svatá

... Můj Ježíši, jediné mé přání jsi ty a jenom ty.“.

Příjezd nového kněze Vincenta Aveleda do Maracayské farnosti

v roce 1892 byl prozřetelnostní. Po městě se rozšířil hrozný mor, který naplnil tamní chudý lidí smutkem a bezútěšností. Kněz pozval Lauru k výpomoci v malé nemocnici, která byla otevřena právě pro oběti moru. Laura začala naplno pomáhat nemocným v nemocnici. Její výpomoc byla tak významná, že v roce 1896 byla jmenována ředitelkou této nemocnice. Byla také inspirátorkou skupiny mladých dobrovolnic, které založila pod jménem „Samaritánky“.

Nebyla spokojena s tím, co dělala v nemocnici. Přála si založit institut, který by pečoval o staré a opuštěné lidi. Její spolupracovnice ji podporovaly v tomto úmyslu. S dovolením generálního vikáře Caracasu, Giovanniho Castra, 11 února 1901, malá skupinka „Samaritánek“, vedená Laurou, přijímá oděv augustiniánek a jméno „Hermanas hospitalarias de San Augustin“, jméno, které později nahradí jménem „Augustinas del Corazón de Jesús“. Tentýž mons. Castro jmenuje Lauru představenou nového institutu. Laura zůstane v tomto úřadě až do roku 1960.

22. ledna 1902 Laura potvrzuje svůj slib čistoty a 13. září dalšího

roku slibuje ustavičnou chudobu, čistotu a poslušnost, a přijímá jméno Marie od sv. Josefa.

V roce 1905 založila v Maracay první dům pro opuštěné děti. Následovalo zakládání dalších domů. Jako sv. Terezie Ježíšova, matka Marie se stává „poutnice Boží“, aby mohla pomáhat tam, kde to bylo zapotřebí. Caracas, Barquisimeto, La Victoria, Valencia, Coro, Maracaibo, Puerto Cabello a další města a vesnice byly svědky zapírání této hubené sestry s asketickou tváří, patrně slabé a náchylné k nemocem. Nicméně byla plná velké vnitřní síly a vroucí lásky, která neznala hranice. Během několika let dokázala založit více než 30 domů. Byly to domy jednoduché a chudé. Nacházeli v nich však přijetí lidé žijící na okraji společnosti: „Ti, kteří jsou všemi odmítáni, to které nikdo nechce, ti jsou naši“, říkala obvykle svým sestrám.

Matka Maria v sobě spojila evangelní postavy Marie a Marty. Práce a modlitba byla v perfektní harmonii. Během dne byla stále nablízku chu-

dým a opuštěným dívkám; v noci probděla dlouhé hodiny před svatostánkem v důvěrném rozhovoru s Ježíšem. A právě z těchto důvěrných okamžiků čerpala svoji sílu, s níž se dávala do služeb těm nejubožejším.

V roce 1960, jak si velice přála, byla vystřídána v úřadu generální představené a odešla do ústraní v Maracay, aby se cele věnovala modlitbě a těm nejpokornějším pracem.

Po dlouhé nemoci, s velikým vnitřním klidem a vyrovnaností, umírá 2. dubna 1967. Za velké účasti lidu její tělesné pozůstatky byly uloženy v kapli domu pro opuštěné děti v Maracay. Její hrob se brzy stal cílem poutníků celé Venezuely, zvláště poté, co se na její přímluvu udály některé zázraky.

Matka Tereza od sv. Josefa, která zasvětila svůj dlouhý život péči o staré lidi a opuštěné děti, v nichž viděla Krista, zanechala aktuální poselství i pro naši dobu: přijímat nejubožejší, ty, kteří jsou na okraji společnosti a nejslabší s bezprostřední láskou, tak, jako to dělala i ona.

ARCIBISKUPSTVÍ OLOMOUCKÉ v Olomouci vypisuje výběrové řízení na funkci **ředitele Arcibiskupského gymnázia v Kroměříži**. Požadavky: vysokoškolské vzdělání (nejlépe pedagogického směru), pět let pedagogické praxe, praktikující katolík. **K přihlášce přiložte** krátký životopis, přehled praxe, kopii dokladu o nejvyšším dosaženém vzdělání, váš návrh koncepce školy. Přihlášky posílejte **do 15. srpna** na adresu: Arcibiskupství olomoucké, školská sekce, Biskupské nám. 2, 771 01 Olomouc

Výběrové řízení proběhne v Olomouci dne 21. srpna 1995.

HOSTÝNSKÉ SETKÁNÍ MLÁDEŽE

Bůh píše dějiny

Přistoupím k oltáři Božímu. Od křestní studánky mi svítí na cestu, dnes už poněkolkolikaté, kytice růží. Růžové poupě královny květin ve svém dětství je jako první údery hodin nového dne. Už zítra bude vše jiné a pozitíř ta růže v plném rozkvětu ukáže krásu Boží slávy. A dalšího dne už tu nebude. Na rodném keři by v letním parnu dohořela už dřív, stín katedrály prodloužil její život.

Bůh píše dějiny.

Od pultu ambonu promluvil Pán. Josef tam v Egyptě ukrývá slzy před svými bratry, kteří přišli nakoupit obilí pro záchranu života, svého i otcova, který s Benjaminem zůstal doma. V egyptském stínu má vyrůst národ, než se vrátí do Země zaslíbené. Ten, v jehož rukou je čas, ten píše dějiny. Dává do svých tajemství nahlédnout i přes tu rozkvetlou růži u křtitelnice, ale kde zřetelněji než v textu Geneze v historii Josefově?

Bůh píše dějiny.

Připojme modlitbu slepého žebráka: Pane, ať vidím!

J.H.

Na Svatém Hostýně došlo ve dnech 5. až 9. července k setkání asi 2300 mladých lidí z olomoucké arcidiecéze. Setkání připravovalo asi 200 mladých účastníků, kteří přijeli už koncem června (stavbaři, kuchaři, zdravotníci, pořadatelé, ubytovatelé). Mládež byla ubytována většinou ve školách v Bystřici pod Hostýnem, kde setkání začalo ve středu mší svatou na Masarykově náměstí. Sloužil ji olomoucký světící biskup Mons. Josef Hrdlička. Ve čtvrtek pokračoval program na Svatém Hostýně, m.j. se vrátili ke slovům Sv. otce proneseným na Sv. Kopečku. Odpoledne se mládež setkala se známými osobnostmi kulturního a politického života. Témata: „Víra a společenský život“ (poslanci KDU-ČSL p. Pavla a pí. Nováková), „Od víry dětské k víře dospělých“ (MUDr. Kašparů), „Kultura projevu“ (Radovan Lukavský). Večer v bazilice varhanní koncert (Václav Sobotka) a autobusy návrat do škol v Bystřici a Chvalčově. V pátek byl program na školách, odpoledne společná pěší pouť na Hostýn s modlitbou křížové cesty, mše svatá (celebroval generální vikář Mons. Pepřík) a společná adorace na louce za ba-

zilikou. K jejímu závěru přijel olomoucký arcibiskup Mons. Jan Graubner. Sobota začala zase pěší poutí na vrchol, kde v 10.15 slavnou mší sv. celebroval p. arcibiskup. Ještě přede mší sv. přivítal 200 poutníků, kteří došli pěšky z Velehradu. V promluvě se dotkl problému víry a lásky. Nejsou jen věci citu, ale především vůle a odvahy. Odpolední program tvořily besedy opět s osobnostmi společenského a politického života. „Společenské dění u nás“ (posl. Jiří Uhříčář), „Láska a její žití ve společenství“ (P.M. Šimáček), „Láska ve známosti“ (P. Emil Matúšů). Po vystoupení hudební skupiny OBOROH a večeri vyvrcholilo setkání slavností světla a víry: Bohoslužba slova, promluva p. arcibiskupa, který jim připomněl jejich slib Sv. otci na Svatém Kopečku a vyzval je k zachování předmanželské čistoty. Na prostranství před bazilikou pak předal arcibiskup hořící svíce zástupcům děkanátů jako symbol víry, kterou mají nést do svého děkanátu a předávat ji dále. Všichni přítomní si od nich zapálili každý svou svíci na znamení, že i každý z nich chce toto Světlo evangelia nést dál.

PG/jv

TOLLNER FAMILIÁREM (INVESTITURA NA BOUZOVĚ)

Ing. Pavel Tollner, místopřededa poslanecké sněmovny (KDS) se v sobotu 8. 7. stal familiárem Řádu bratří Německého domu P. Marie v Jeruzalémě. Do řádu jej přijal šedesátýčtvrtý velmistr Německého řádu opat Dr. Arnold Othmar Wieland OT, původem Ital. Přijetí se uskutečnilo v hradní kapli řádového hradu Bouzov při slavnostní bohoslužbě, které se zúčastnilo téměř sto pozvaných hostů z Rakouska, Slovenska, Německa, Itálie a z domova. Kromě řádových kněží, sester a familiářů se slavnosti zúčastnilo též několik významných členů Suverénního řádu maltézských rytířů v čele s velvyslancem řádu v ČR panem Maxem Turnauerem. Dále byli přítomni poslanci českého parlamentu MUDr. Martin Syka (ODS), ing. Josef Pavela (KDU-ČSL) a Jan Zahradníček (KDS I), honorární konzul Rakouské republiky v Brně doc. ing. Richard Kuba, generální představená Kongregace milosrdných sester sv. Karla Boromejského Remigie Češíková a další čestní hosté. Slavnostní průvod uvítaly na druhém hradním nádvoří tradiční tzv. velmistrovské fanfáry. Bohoslužba byla doprovázena zpěvem gregoriánského chorálu. Po slavnostním slibu, složeném do rukou velmistra, obdržel Tollner stříbrný řádový náprsní kříž a černý plášť s řádovým znakem na levém rameni, kterým je černý kříž na bílém poli. Tyto odznaky nosí familiáři Řádu pouze při církevních slavnostech. Jak Tollner uvedl, chápe svoji příslušnost k Řádu jako věc ryze duchovní a soukromou. Tollner, jak je známo, je ředitelem charitativní Mendlovy nadace, usilující o obnovu církevního zdravotnictví, která v současné době pečuje o dvě zdravotnická zařízení. Ve své děkovné řeči Tollner uvedl, že svůj vstup do tohoto řádu chápe rovněž jako praktický krok ke smíření mezi Čechy a Němci a svůj příspěvek k uzdravování historické paměti národa.

U příležitosti Tollnerovy investitury vydalo brněnské nakladatelství SURSUM publikaci Libora Jana s názvem Bratři špitálu Panny Marie v českých zemích 1204-1411.

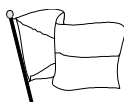
-n-

mem rámeček jedné diecéze, dávat podnět k prohlubování náboženského života v národě, ukazovat cestu od tradičních katolických spolků k živým křesťanským společenstvím. Mělo se zabývat otázkami školskými, tiskovými, sociálními i jinou aktuální problematikou vyžadující okamžité řešení. >Je dnes bohužel smutnou zkušeností, < čteme v informaci o ustavení ÚKA, >že se musíme všemožně zasazovat o základní lidská práva, o právo na náboženskou výchovu dítěte, právo volného projevu tiskem bez formalit a těžkostí, rovnajících se prakticky zákazu. Musíme hájit morální zdraví dětí před špatným filmem a tiskem, musíme si vybojovat svobodný náboženský projev rozhlasem a ohradit se energicky proti takovým relacím, které urážejí nebo zesměšňují a snižují náboženské smýšlení převážné většiny národa.< ÚKA nemělo čas vejít do povědomí věřících, únor 1948 byl už přede dveřmi.“ To píše Václav Vaško, také odsouzený v jiném procesu s KA k 13letému vězení, ve své dvoudílné práci „NEUMLČENÁ“, která by měla být povinnou četbou naší mládeže. Síla Mětkovy víry přemáhala následky vězení a vedla ho k další práci pro Boha a Církev po propuštění (amnestie v r. 1960 před tzv. Pařížskou konferencí). S porozuměním a podporou rodiny, zvláště jeho obětavé manželky Květy, byl jeho byt střediskem četných iniciativ. Scházeli jsme se u něho také s podobně nadšenými Slováky (krásně o tom nad rakví vydal svědectví Dr. František Mikloško, který se s MUDr. Krčmářem a dalšími hosty ze Slovenska zúčastnil pohřbu), u něho se rozpracovával program Metodějova roku 1985, který pak biskup Vrana jako celostátní moderátor akce vděčně přijímal a pochopitelně z bezpečnostních důvodů se zamlčením iniciátorů předkládal mezidiecézní komisi v Olomouci. Takže Mětek má tak lví podíl na oněch velehradských událostech v r. 1985... Za války se silně exponoval v ilegální práci studentské Katolické akce. V r. 1979 se málem dostal znovu do vězení, protože měl podíl na moravském samizdatu (Adámek, P. Lízna, Vlček) a mj. byl autorem samizdatem vydaného životopisu Jana Pavla II. Byl nadšeným obdivovatelem tohoto velkého papeže a se svými znalostmi polštiny a s pomocí svých polských přátel šířil myšlenky Sv. otce bez ohledu na rizika tohoto díla. Byl také sodálem Mariánské družiny a spolupracovníkem Mariánského kněžského hnutí. Měl velikou, bezmeznou důvěru v Pannu Marii a můžeme říci, že v tom je i klíč ke všemu, co u něho tak obdivujeme.

-jv-

ZEMŘEL JUDr. MEČISLAV RAZÍK 26. 6. 1920 - 30. 6. 1995

Biskup Mons. Vojtěch Cikrle řekl 10. července v homilii nad jeho rakví v kostele sv. Rodiny v Brně na Grohové, že jeho život byl postaven na víře. Skvěle tak vystihl Mětkovu osobnost (říkali jsme mu Mětek), zvláště když konfrontujeme jeho těžké životní osudy a utrpení s jeho bohatým dílem a působením na prostředí, doma, v povolání, v okovech pro Pána... Dne 16. srpna 1951 (den po vyhlášení dogmatu o Nanebevzetí Panny Marie, což jsme si s radostí uvědomovali, když nás odváděli ze soudní síně) byl totiž odsouzen Státním soudem v Praze k 15 letům žaláře pro svou službu Bohu a Církvi. Byl to jeden z těch známých „církevních procesů“, kterými měly být na začátku padesátých let likvidovány vedoucí osobnosti Církve v Československu. V tomto procesu šlo hlavně o Ústředí katolické akce v Praze, jehož generálním tajemníkem byl Dr. Razík. Další odsouzení byli úzkými spolupracovníky: JUDr. František Valena z ministerstva pošt, který téměř denně na ÚKA docházel a jako „vysoký státní úředník“ odsouzený proto k 22 letům, Josef Vlček, generální tajemník Matice cyrilometodějské jako školský referent ÚKA, odsouzený k 21 letům, ThDr. Vinc. Reginald Dacík O.P. a P. Vincenc Šalša, Bohuslav Černý z Brna, MUDr. Richard Havel z Prahy, Václav Vaněk z Olomouce, JUDr. Josef Plocek z Prahy, JUDr. Leopold Loew a Adolf Svinka, všichni odsouzení na 15 let. „Úkolem ÚKA bylo organizovat akce přesahující význa-

K NEBESKÉMU OTCI
byl 4. července 1995
povolán **ThDr. VOJ-**
TĚCH MARTINŮ.

Pán mu dával až do posledního vydechnutí neustále statečnost a věrnost Církvi. Jeho neutuchající elán jej vedl neustále k otcovské péči o všechny, kteří se k němu obraceli o radu i vedení, zvláště děti ocenily jeho lásku. Narodil se 30. 10. 1911 ve Valašském Meziříčí. Ve svém kněžském životě působil v Lovosicích, Novém Městě pod Sn., Malenovicích, Zábřehu, Postrelmůvku, jako profesor působil na gymnáziích v Prostějově, Kyjově, Zábřehu, na Cyrilomet. bohoslovecké fakultě v Olomouci a biskup. teol. učilišti v Litoměřicích. S podlomeným zdravím po věznění a těžké práci v papírnách se připravoval na konečné účtování. Pohřben byl ve čtvrtek 13. července 1995 v Zábřehu na Moravě.

Jako přílohu
Vám dnes posíláme
LIST
JANA PAVLA II.
ŽENÁM

CHARITA ŠTERNBERK

přijme zdravotní sestru pro práci v ošetrovatelské a pečovatelské službě v rodinách.

Dále přijme ženu, která se chce věnovat přednáškové a poradenské činnosti v oblasti sex. výchovy, výchovy k zodpovědnému rodičovství a přirozenému plánování rodičovství.

Charita Šternberk
Opavská 1
785 01
tel.: 0643/3681

ODHALENÍ PAMĚTNÍ DESKY
DR. J. HEJČLOVI

Město Žamberk - Římskokatolická farnost - Děkanství v Žamberku oznamují veřejnosti odhalení pamětní desky žamberskému rodáku - vlasteneckému knězi Dr. Janu Hejčlovi překladateli Písma svatého Starého zákona Bible české v Žamberku v **sobotu 15. července 1995** v 15 hodin

Pořad slavnosti: - shromáždění občanů u kostela sv. Václava - hudební vložka - oslovení přítomných - uvítání hostů - projev děkana olomoucké teologické fakulty prof. Dr. Ladislava Tichého - odhalení pamětní desky - mše svatá s kázáním královéhradeckého biskupa Karla Otčenáška - rozloučení přítomných.

KATOLICKÝ ESPERANTSKÝ
TÁBOR

v Sebranicích u Litomyšle od 12. do 26. 8. 1995 pod vedením mladých českých a slov. členů IKUE (Mezinárod. svazu katol. esperantistů). Účast není podmíněna příslušností ke katol. církvi. Zveme zvl. mládež od 15 let, ale i dospělé k prožití dvou týdnů v křesťanském prostředí bratrské lásky a porozumění. Děti do 14 let v doprovodu dospělé osoby. (Kytary apod. s sebou!) Ubytování v dvoulůžkových stanech (vlastní spací pytel vzít s sebou). Poplatek pro žáky, učně, studenty, nezaměstnané, těles. postižené 1100.- Kč (členi IKUE 1050), pro zaměstnané a jinak vydělečné 1350.- (členi IKUE 1250). V přihlášce uveďte jméno, příjmení, dat. narození, rod. číslo, úplnou adresu, zda znáte esperanto (jak?) či ne, zda můžete pomoci při zajišťování zdravotní služby, stravování, zpěvu, přednášek apod. S kým chcete bydlet ve stanu.

Přihlášku pošlete co nejdříve na
adr.: Pavel Brada
Dub nad Moravou č. 127
783 75

DOPIS ČTENÁŘE:

Nevím, jestli máte čas sledovat Literární noviny. Tento kulturní týdeník uveřejnil v čísle 25/95 v ukázkce z díla M. C. Putny seznam „obskurních“ (nesnesitelně katolických) časopisů. Na prvním místě se umístilo Světlo těsně před Immaculatou. Blahopřeji!

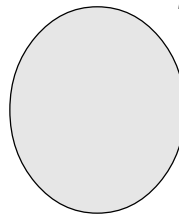
Václav Uherský

KAM NA DOVOLENOU?

Svatý Hostýn má volnou kapacitu k ubytování. Vhodné pro věřící a mariánské ctitele. Inform. tel. 0635-913693 (Matice svatohostýnská, Sv. Hostýn, 768 61 Bystřice pod Hostýnem).

MARTA VONDRÁKOVÁ
KŘESŤANSKÁ CESTOVNÍ
KANCELÁŘ - MISIE

Masarykovo nám. 46
751 03 BRODEK u Př.
tel./fax. 0641/941 80

Vás zve na

VELKOU
POUŤ

DO MEDJUGORJE

v termínu

od 11. 9. do 16. 9. 1995

7 autobusů, 5 kněží, 315 poutníků

Výstup Křiževac, Podbrdo - místo zjevení, návštěva vizionářky Vicky. Bесеda s P. Slavkem Barbaričem Oáza míru. Komunita, kde se léčí narkomani duchovní cestou.

Malé Lurdy, koupání v moři, po dobu jízdy v autobuse bohatý duchovní program. Video o Medjugorji.

Ubytování v blízkosti kostela.

DOPRAVA V KLIMATIZOVANÉM AUTOBUSE S VIDEEM
CENA 1895 Kč + 27 DM

Pojďte s námi na
MARIÁNSKOU HORU V JIZERKÁCH

Dne 19.8.1995 v 10 hod. bude mše svatá v kostele sv. Františka z Pauly v Albrechticích v Jizerských horách - hlavní celebrant otec biskup ThDr. Josef Koukl, po mši svaté půjdeme v procesí na Mariánskou horu ke kapličce Panny Marie, která bude znovu posvěcena po vandalismu v roce 1994.

Ke mši svaté bude zpívat a hrát sbor Sv. Jakuba ze Železného Brodu

OAMGD

(Všechno k větší cti a slávě Boží!)

VÝSTAVA FOTOGRAFIÍ

z návštěvy Sv. otce Jana Pavla II. v Olomouci

Od 10. července do 30. srpna budou v budově kurie, Biskupské nám. 2 v Olomouci, v místnosti č. 50/II. poschodí, vystaveny fotografie z návštěvy Sv. otce Jana Pavla II. v Olomouci, pořízené oficiálním vatikánským fotografem.

Zájemci je mohou shlédnout a případně si objednat v pracovní dny od 8. 00 do 12. 00 a od 14. 00 do 15. 30 hodin.

Apoštolská exhorta „Marialis cultus“ papeže Pavla VI.

37. Chceme konečně připomenout, že i lidé dnešní doby, stejně jako předcházející generace, musí prověřovat své poznatky o světě slovem Božím; a pokud se týká našeho tématu, musí srovnávat své antropologické představy a z nich vyvěrající otázky s postavou Panny Marie, jak ji vykresluje evangelium. Četba textů Písma svatého, sepsaných vnuknutím Ducha svatého - četba, která bere též ohled na poznatky věd o člověku a na situaci dnešní doby - vede k přesvědčení, že Maria může být ideálem všeho toho, po čem dnešní lidstvo touží. Uvedme několik příkladů: žena, která chce mít dnes oprávněně účast na rozhodování ve veřejném životě, může pohlížet s velkou radostí na Marii; Maria totiž ve svém rozhovoru s Bohem dává s živým vědomím svého zvláštního poslání¹⁰² souhlas ne k něčemu nevýznamnému, ale „v otázce, při níž se jednalo o osud věků“, jak bylo Vtělení krásně nazváno¹⁰³. Nebo když se moderní žena zamyslí nad Marií, pochopí, že se Maria při volbě panenského stavu, jímž se podle Božího plánu uzpůsobovala k tajem-

ství Vtělení, nestavěla odmítavě k hodnotám a důstojnosti manželství, ale že jednala svobodně a odhodlaně, aby se cele zasvětila Boží lásce. Dnešní ženu naplní radostným obdivem, když pochopí, že Maria z Nazareta byla žena, která při úplné poslušnosti Boží vůle nesnášela jen pasivně poměry a životní události, ani neodpuzovala druhé svou zbožností, ale naopak vědomě prohlašovala, že Bůh je spravedlivý ochránce chudých a násilně utlačovaných, a že sesazuje s trůnu mocné tohoto světa (Lk 1,51-53). Moderní žena pozná také v Marii, která „vyniká mezi pokornými a chudými Páně“¹⁰⁴, ženu, která sama zakusila co je nouze a bolest, nucený útěk a exil (Mt 2,13-23); tyto situace nemohou ujít pozornosti těch, kdo se snaží v duchu evangelia podporovat snahy jednotlivců i společnosti o odstranění takových ponižujících životních poměrů. A ukáže se též, že Marie není jen matka, která se stará výlučně o svého božského Syna, ale že jejím přispěním se zrodila víra apoštolského sboru v Krista (Jan 2,1-12), a jejíž mateřský úkol se rozšířil na

všechny lidi, když dostal na Kalvárii neomezený rozsah¹⁰⁵.

Uvedli jsme příklady, z nichž jasně vysvítá, že blahoslavená Panna nejenomže neklame hluboké naděje lidí dnešního světa, ale že je jim vzorem dokonalého Kristova učedníka, který buduje pozemskou a časnou společnost a zároveň směřuje k nebeské a věčné vlasti; který usiluje o spravedlnost, aby osvobodil utiskované, a o lásku k chudým; je však především činným svědkem oné lásky, která dává růst Kristu v lidských duších.

Poznámky:

¹⁰² Viz II. vatikánský koncil, Dogmatická konstituce o církvi *Lumen Gentium*, str. 56: AAS 57 (1965), str. 60.

¹⁰³ Sv. Petr Chrysolog, Sermo CXLIII: PL 52, 583.

¹⁰⁴ II. vatikánský koncil, Dogmatická konstituce o církvi *Lumen Gentium*, č. 55: AAS 57 (1965), 59-60.

¹⁰⁵ Viz Pavel VI., Apoštolská exhortace *Signum magnum*, I: AAS 59 (1967), str. 467-468; *Missale Romanum*, dne 15. září, Nad dary.

SVĚTLO - týdeník Matice cyrilometodějské. S církevním schválením vydává a tiskne Matice cyrilometodějská v Olomouci v nakladatelství Matice cyrilometodějská s.r.o. Olomouc. Šéfredaktor Josef Viček. Adresa redakce a administrace: Dolní nám. 24, 771 00 Olomouc; telefon a fax 068/52 228 03. Registrační značka OL 51. Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou pošt v Ostravě č.j. 2363/93-P/1 ze dne 23. 8. 1993. Objednávky vyřizuje administrace týdeníku. Administrace pro Slovenskou republiku: Agentúra Lux, Distribúcia tlače, Zvonová 21, 969 01 Banská Štiavnica; podávanie novinových zásielok povolené SP, š. p. ZsRP Bratislava, č.j. 3228-OPP zo dňa 27. 12. 1994.

Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medjugorje aj.) se podřizujeme konečnému úsudku církve.